ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΝ ΤΡΑΙΑΝΗ͂ ΑΥΓΟΥΣΤΗ͂, ΝΥΝ ΣΤΑΡΑ ΖΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΝ

Ἡ πόλις Τ ϱ α ϊ α ν ὴ Α ὐ γ ο ῦ σ τ α, νῦν Στάρα Ζαγόρα (=παλαιὰ Ζαγορὰ) κεῖται βορειοανατολικῶς τῆς Φιλιππουπόλεως ὑπὸ τὰς ὑπωρείας τοῦ Μέσου ὄρους (Ἀνθαίμου) ἀπέχουσα διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τῆς μὲν Φιλιππουπόλεως 106 χιλιόμετρα, τοῦ δὲ δυτικῶς αὐτῆς κειμένου Τσιρπάν[1]), οὗτινος οὐ μακρὰν ἔκειτο τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον Πίζος, 46 χιλιόμετρα. Ἡ Τραϊανὴ Αὐγοῦστα ἕνεκα τῆς γεωγραφικῆς της θέσεως καὶ τῆς εὐφορωτάτης πεδιάδος της διεδραμάτισε κατά τε τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν μεσαίωνα σπουδαῖον πρόσωπον, διατελέσασα κέντρον ἐμπορικὸν καὶ προπύργιον οὕτως εἰπεῖν τῆς Θράκης κατὰ τῶν κατερχομένων ἀπὸ βορρᾶ διὰ τῶν κεντρικῶν τοῦ Αἵμου διασφάγων ἐπιδρομέων. Ἐπὶ τῆς ἐν Θράκῃ ρωμαιοκρατίας διεσταυροῦτο παρ' αὐτῇ ἡ ἀπὸ Φιλιππουπόλεως εἰς Καβύλην καὶ Ἀγχίαλον ἄγουσα στρατιωτικὴ ὁδὸς μετὰ τῆς ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως διὰ τοῦ Αἵμου εἰς τὴν Νικόπολιν πρὸς Ἴστρῳ καὶ ἐκεῖθεν πρὸς αὐτὸν τὸν Ἴστρον ἀγούσης.

Ἡ πόλις παλαιότερον ἐκαλεῖτο Β ε ρ ό η ἢ Β έ ρ (ρ) ο ι α. Ἔκ τε τοῦ ὀνόματός της καὶ τοῦ ἐπὶ ρωμαιοκρατίας τελείως ἑλληνικοῦ της χαρακτῆρος εἰκάζεται ὅτι ἱδρύθη ἐπὶ μακεδονοκρατίας (ἐπὶ Ἀντιπάτρου ἢ Λυσιμάχου) ὑπὸ Ἑλλήνων ἀποίκων ἐπὶ θρακικοῦ συνοικισμοῦ ὀνομαζομένου κατά τινα ἐπιγραφὴν Ἔ ρ γ ι σ σ α[2]). Κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα αὕτη εἶναι ἡ ὑπό τε τοῦ Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου μνημονευομένη μετ' ἄλλων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Θράκης πολισμάτων ὑπ' ἄλλην κατάληξιν Ἐ ρ γ ί -

1) Τὰς ἐν τῷ Τσιρπάν, ὡς πλησιεστέρῳ εἰς τὴν Τραϊανὴν ἢ εἰς τὴν Φιλιππούπολιν καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ εὑρεθείσας ἐπιγραφὰς περιλαμβάνομεν πλὴν τῶν τοῦ ἐμπορίου Πίζου ἐν τῇ προκειμένῃ συλλογῇ. Οὕτω αἱ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν τῆς Φιλιππουπόλεως ἐπιγραφῶν ἀναγραφεῖσαι ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 8, 32, 44 καὶ 45 ἐπιγραφαὶ δέον νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰς τῆς Τραϊανῆς Αὐγούστης.

2) Ἴδε κατωτέρω ἐπιγρ. ὑπ' ἀριθ. 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σ κ η,[1]) ἣν τινες τοποθετοῦσιν ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Στράντζης[2]) πολλῷ νοτιοανατολικώτερον.

Ὁ αὐτοκράτωρ Τραϊνὸς (98—117), ὅστις εἴπερ τις καὶ ἄλλος διεκρίθη διὰ τὰς βιωφελεῖς οἰκοδομὰς καὶ τὰ δημόσια ἔργα, ἅτινα κατέσπειρεν ἀν'ὅλην τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν, ἀνέκτισεν ἢ ὠχύρωσε τὴν Βερόην ἀρχομένου τοῦ δευτέρου αἰῶνος, ὅτε διέτριβεν ἐν Θράκῃ πολεμῶν κατὰ τῶν Δακῶν. Τότε ὠχύρωσε καὶ τὰς πόλεις Ἀγχίαλον, Φιλιππούπολιν καὶ Σερδικήν, αἵτινες ἔλαβον τὸ ὄνομα Ο ὐ λ π ί α ι καὶ ἔκτισε τὴν παρὰ ταῖς Φερραῖς καὶ οὐ μακρὰν τοῦ Ἕβρου ἐπὶ τῆς Ἐγνατίας ὁδοῦ Τραϊανούπολιν. Ἡ Βερόη μετωνομάσθη πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Τ ρ α ϊ ν ὴ Α ὐ γ ο ῦ σ τ α, πάντως πρὸς διάκρισιν τῆς προκτισθείσης Τραϊανουπόλεως, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπικρατήσῃ ἐπανελθόντος ὁριστικῶς κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ τετάρτου αἰῶνος τοῦ προτέρου της ὀνόματος. Οἱ κάτοικοί της ὠνομάζοντο Τ ρ α ϊ ν ε ῖ ς, οἱ δὲ τῆς Τραϊανουπόλεως Τ ρ α ϊ α ν ο (υ) π ο λ ῖ τ α ι.

Ἡ Τραϊνὴ Αὐγοῦστα τάχιστα ἀνεπτύχθη μεγάλως ἐρχομένη ὡς πρὸς τὴν λαμπρότητα δευτέρα μετὰ τὴν Φιλιππούπολιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Θράκης. Κατῳκεῖτο ὑπὸ Ἑλλήνων καὶ ἐξελληνισμένων Θρακῶν διοικουμένη κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν σύστημα ὑπὸ βουλῆς καὶ δήμου καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν, ὥσπερ πᾶσαι αἱ ἐπὶ ρωμαιοκρατίας Ἑλληνικαὶ αὐτόνομοι πόλεις. Τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἦσαν Ἑλληνικά—γλῶσσα, θρησκεία, ἤθη καὶ ἔθιμα. Ἔκοπτε νομίσματα κατὰ τὸν βον καὶ γον αἰῶνα, ἐξ ὧν σῴζονται τῶν αὐτοκρατόρων Μάρκου Αὐρηλίου, Φαυστίνης νεωτέρας, Λουκίου Οὐήρου, Κομμόδου, Κρισπίνης, Σεπτιμίου Σεβήρου, Ἰουλίας Δόμνης, Καρακάλλα, Πλαυτίλης, Γέτα, Ἡλιογαβάλου, Οὐαλεριανοῦ πατρὸς καὶ Γαλιηνοῦ. Τύπος αὐτῶν εἶναι ὁ συνήθης τῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων, φερόντων ἐν μὲν τῇ ὄψει τὴν κεφαλὴν ἢ τὴν προτομὴν τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τοῦ ὀνόματός του, πλὴν ἑνὸς φέροντος κεφαλὴν Σεράπιος μετὰ πίλου, ἐν δὲ τῇ ὀπισθίᾳ πλευρᾷ ἑλληνικοὺς θεοὺς κατὰ διαφόρους παραστάσεις ἢ ἀγάλματα αὐτῶν ἢ σύμβολα ἢ ναοὺς ἢ ἄλλας παραστάσεις μετὰ τῆς ἐπι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1) Δ η μ ο σ θ έ ν ο υ ς περὶ στεφάνου, 27 «ταῦτα τὰ χωρία—τὸ Σέρρειον καὶ τὸ Μυρτηνὸν καὶ τὴν Ἐ ρ γ ί σ κ η ν»· Α ἰ σ χ ί ν ο υ, κατὰ Κτησιφῶντος, 82, «Οὗτός ἐστιν ὁ ἐξευρὼν Σέρρειον τεῖχος καὶ Δορίσκον καὶ Ἐ ρ γ ί σ κ η ν». Ὁ Ἁ ρ π ο κ ρ α τ ί ω ν μνημονεύων ἐν τῇ λέξει τὸ πόλισμα, λέγει ὅτι τοῦτο οὕτως «ὠνόμασται ἀπὸ Ἐργίσκου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἄβης νύμφης», δὲν ὁρίζει ὅμως τὴν τοποθεσίαν αὐτοῦ.

2) P a p e Wörterbuch ἐν τῇ λ.— Ἴδε καὶ Σ. Σ α κ ε λ λ α ρ ι ά δ ο υ, Πόλεις καὶ Θέσμια Θράκης, Ἀθῆναι 1929, σελ. 162, ἐν τῇ λ. Ἐργίσκη.

γραφῆς ΑΥΓΟΥΣΤΗΣ ΤΡΑΙΑΝΗΣ καὶ τοῦ ὀνόματος ἐνίοτε τοῦ ἡγεμονεύοντος ἀντιστρατήγου τῆς ἐπαρχίας Θρᾴκης. Πλεῖστα τῶν νομισμάτων, πάντων ὀρειχαλκίνων, κέκτηται τὸ ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ μικρὸν μουσεῖον, τὸ τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ τὸ ἐθνικὸν Σοφίας[1]).

Ἡ Τραϊανὴ Αὐγοῦστα μετὰ τὴν παρ' αὐτῇ Πύρρου νίκην καὶ ἀποχώρησιν τοῦ αὐτοκράτορος Δεκίου εἰς Μοισίαν (251) κατελήφθη καὶ ἐδῃώθη ὑπὸ τῶν Γότθων[2]). Ἀναλαμβάνει ὅμως ἐν βραχεῖ τὴν προτέραν της ἀκμήν, ὑπὸ τὸ παλαιόν της ὅμως πλέον ὄνομα, διότι κατὰ τὴν γενομένην φθίνοντος τοῦ τρίτου αἰῶνος ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ διοικητικὴν μεταρρύθμισιν περιληφθεῖσα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Θ ρ ᾴ κ η ς ὀνομάζεται μετὰ τῆς Φιλιππουπόλεως Β έ ρ ο ι α λ α μ π ρ ά[3]). Κατὰ τὴν δευτέραν τῶν Γότθων εἰς τὴν Θρᾴκην ἐπιδρομήν, καθ' ἣν ἡττήθησαν κατὰ κράτος οἱ Ρωμαῖοι παρὰ τῇ Ἀδριανουπόλει (378), ἔπαθε, διότι οἱ Γότθοι τὸ στρατόπεδόν των εἶχον περὶ αὐτήν[4]). Ὁ χριστιανισμὸς εἰς τὴν Βερόην, ὡς καὶ εἰς ὅλην τὴν Θρᾴκην, εἰσήχθη πρωίμως. Κατὰ τὴν ἐν Σερδικῇ σύνοδον (356) μνημονεύεται ὁ Βερόης ἐπίσκοπος καὶ κατὰ τὸ 360 ὁ ἀριανὸς Δημόφιλος γενόμενος καὶ πατριάρχης. Μετὰ τὸν πέμπτον αἰῶνα ἐπίσκοποι Βερόης ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς πράξεσι δὲν μνημονεύονται[5]). Ὡς φαίνεται μετὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Τραϊανὴν ἐπεκράτησεν ἐπαναχθὲν καὶ τὸ παλαιὸν αὐτῆς ὄνομα Β ε ρ ό η. Κατὰ τὸ 587 προσβαλόντες αὐτὴν οἱ Ἄβαροι ἀπεκρούσθησαν[6]), εἶτα ὅμως τὴν ἐκυρίευσαν.

Μετὰ τὴν ἵδρυσιν τοῦ Βουλγαρικοῦ βασιλείου ἐκεῖθεν τοῦ Αἵμου ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου (668–685) ἡ Βερόη ἦτο μία τῶν ὀχυρωτάτων τῆς αὐτοκρατορίας μεθοριακῶν πόλεων καὶ προμαχὼν τοῦ Βυζαντίου κατὰ τῶν ἐπιδρομέων. Κατὰ τὸ 784 ἡ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη

---

1) Σειρὰν τῶν νομισμάτων τῆς Τραϊανῆς Αὐγούστης βλέπει τις ἐν τῇ Νομισματολογίᾳ τοῦ N. Mouchmow: Antitschniti moneti na Balcanskia polouostrov (=ἀρχαῖα νομίσματα τῆς Βαλκανικῆς χερσονήσου) Sophia, ἔτ. 1912.

Ὁ γεωγράφος Πτολεμαῖος Κλαύδιος, ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τοῦ δευτέρου αἰῶνος, δὲν μνημονεύει ἐν τοῖς γεωγραφικοῖς του τὴν πόλιν. Ἐν τῷ itinerarium Antonini αὕτη γράφεται Beroa, ἐν δὲ τῇ Tabula Pentingeriana—Berone.

2) J o r d a n i s, Getica, ἔκδ. Mommsen, σελ. 83—84.

3) M a r c e l l i n i, XXII, 4, 12. «Thracia quam Philippopolis et Beroea amplae civitates exornant».

4) Τ ο ῦ α ὐ τ ο ῦ, XXXI, 9, 1. καὶ 11, 2.

5) Ὁ P a r t h e y ἐν ταῖς Notitiae graecae episcopatum ἀναφέρει ἐπίσκοπον Βερόης ἔκ τινων καταλόγων ἀγνώστου ἐποχῆς.

6) Θ ε ο φ υ λ ά κ τ ο υ, ἱστορ. II, 16, σελ. 102: «μενοῦν τὴν Βερόην προσπίπτοντες (ὁ Βουσᾶς μετὰ τῶν Ἀβάρων)».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἡ Ἀθηναία μετὰ τοῦ υἱοῦ της Κωνσταντίνου VI ἀκολουθουμένη ὑπὸ πολλῆς στρατιᾶς καὶ μουσικῶν ὀργάνων ἐπεσκέψατο τὴν πόλιν καὶ ἀνακτίσασα τὸ φρούριόν της μετωνόμασεν αὐτὴν Εἰρηνόπολιν[1]). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ ὄνομά της ὡς τὸ ἡ Τραϊανὴ δὲν ἐπεκράτησεν. Ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος (802—811) μετῴκισε καὶ εἰς αὐτὴν ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας πρὸς τὴν Βουλγαρίαν μεθοριακὰς ὑπὸ τὸν Αἷμον πόλεις πολλοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας αἱρετικοὺς καὶ ἄλλους ἄλλοθεν, οἵτινες κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ Κρούμου (812) κατέλιπον ἐκ φόβου τὰς νέας των ἑστίας καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια [2]).

Κατὰ τὸν δωδέκατον καὶ δέκατον τρίτον αἰῶνα συχνὸς περὶ τῆς Βερόης γίνεται λόγος. Οὕτω ὁ Ἄραψ γεωγράφος Ἰδρίσι μνημονεύει αὐτὴν ὡς ἀνθηρὰν καὶ ἐμπορικὴν πόλιν, κειμένην παρὰ τὰς νοτίας τοῦ Αἵμου ὑπωρείας καὶ οὐ μακρὰν τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ[3]). Κατὰ τὸ 1196 ἀναφέρεται ῥητῶς μετὰ τῆς Φιλιππουπόλεως ἐν τοῖς παραχωρηθεῖσιν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου III τοῖς Βενετοῖς προνομίοις[4]). Κατὰ τὴν τελευταίαν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Πετσινάκων ἐπιδρομὴν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Κομνηνὸς διεχείμασε περὶ αὐτὴν καὶ κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1122 νικήσας κατὰ κράτος αὐτοὺς ἐξεδίωξε τῆς χώρας[5]). Κατὰ τὴν τρίτην σταυροφορίαν (1189) οἱ σταυροφόροι ἐκ Φιλιππουπόλεως ὁρμηθέντες κατέλαβον αὐτὴν τῶν κατοίκων καταφυγόντων ἐπὶ τὰ ὄρη. Οἱ ἐπιδρομεῖς εὗρον ἐν αὐτῇ πολλὴν καὶ πλουσίαν λείαν καὶ ἀπῆλθον κατακαύσαντες τὴν πόλιν[6]). Τῷ 1190 ὁ αὐτοκράτωρ Ἰσαὰκ Ἄγγελος ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων παρὰ τῷ Αἵμῳ κατέφυγεν εἰς αὐτήν. Ἔκτοτε, ὡς φαίνεται, περιῆλθεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Βουλγάρων καὶ μνημονεύεται ἔν τινι χρυσοβούλλῳ τοῦ τσάρου Ἀσὲν II δοθέντι τοῖς Ραγουσαίοις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1) **Ζωναρᾶ**, XV, 82: «Ἀπελθοῦσα δὲ πρῶτον εἰς τὴν Βερόην ἀνῳκοδομήσατο τὸ ἐν αὐτῇ φρούριον καὶ Εἰρηνόπολιν ὠνόμασεν αὐτό».

2) Θεοφάνους χρονογρ. σελ. 772: «δραξάμενοι δὲ προφάσεως οἱ μέτοικοι τῶν ἐν Θρᾴκῃ ὀχυρωμάτων... ἔφυγον ἐπανελθόντες εἰς τὰ ἴδια. Τότε καὶ Ἀγχίαλον καὶ Βέροιαν ἀφέντες χριστιανοὶ ἔφυγον μηδενὸς διώκοντος...».

3) Jirecek-Argyrow, Ὁδοιπορικὸν Βουλγαρίας, 1899, Βουλγαριστί σελ. 164 καὶ ἐν τῇ σημειώσει 14. Παρὰ τῷ Tomaschek: Zur Kunde der Haemus-halbinsel,2, 43, «Fërôi, eine grosse und in jeder Hinsicht blühende Stadt, ein Centrum des Verkehrs und Handels κτλ.».

4) Tafel und Thomas, Urkunden zur Handels-und Staatsgeschichte der Republik Venedig, I, 269.

5) **Κιννάμου**, ἱστοριῶν I, 3. «χειμῶνος ἐπιλαβομένου ἐνταῦθά που περὶ πόλιν Βερόην διεχείμαζεν».

6) Ansberti, ἔκδ. Pangerle (Fontes rerum Austr. scriptores V), σελ. 31, 33, 47. «Veroi καὶ Verois-civitas opulentissima».

ἐμπόροις[1]). Ἐπὶ τῆς τετάρτης σταυροφορίας τῶν Ἑλλήνων τῆς Θράκης συμμαχούντων ὁτὲ μὲν μετὰ τῶν Φράγκων, ὁτὲ δὲ μετὰ τῶν Βουλγάρων ἡ Βερόη ὑπέστη πολλὰ δεινά. Κατὰ τὸ 1206 ὁ διάδοχος τοῦ Βαλδουίνου Λατῖνος αὐτοκράτωρ Ἐρρῖκος κατέλαβεν αὐτὴν τῶν κατοίκων της ἐκφυγόντων καὶ ἐλεηλάτησε, κατὰ δὲ τὸ 1208 ἀψιμαχήσας παρ' αὐτῇ πρὸς τοὺς Βουλγάρους κατηυθύνθη ἐκεῖθεν πρὸς τὴν Φιλιππούπολιν, ἐν τῇ πεδιάδι τῆς ὁποίας ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Βουλγάρους ἀγομένους ὑπὸ τοῦ τσάρου των Βορίλα, τοῦ διαδόχου τοῦ Καλογιάννη[2]). Κατὰ τὸ 1255 Θεόδωρος ὁ ΙΙ Λάσκαρις κατέλαβεν αὐτὴν ἐξ ἐφόδου[3]). Τελευταῖον μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Μανουὴλ Φιλῆ ᾄδοντος τοὺς ἄθλους τοῦ Μιχαὴλ Γκλαβᾶ κατὰ τὸ 1305 ὑπὸ τὸ ὄνομα Β ε ρ ρ ώ. Οἱ Τοῦρκοι κατέλαβον αὐτὴν συγχρόνως μετὰ τῆς Φιλιππουπόλεως κατὰ τὸ 1363 καὶ κατὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους τῶν υἱῶν τοῦ Βαγιαζὶτ περὶ τὸ 1410 ἐξεδίωξαν τοὺς χριστιανοὺς κατοίκους της εἰς τὰ πέριξ χωρία[4]).

Ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰῶνος μετωνομάσθη ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Τούρκων Ἐ σ κ ὶ - Ζ α γ ρ ὰ ἢ Ἐ σ κ ὶ - Ζ α γ α ρ ὰ (=παλαιὰ Ζαγορά), ὄνομα ἀπαντῶν ἤδη παρὰ τῷ Βυζαντίνῳ Χαλκοκονδύλῃ[5]), ὅπερ οἱ Βούλγαροι μετέφρασαν διὰ τοῦ Σ τ ά ρ α Ζ α γ ό ρ α. Ἐγένετο μεσοῦντος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀπόπειρα μετονομασίας αὐτῆς εἰς Ζ ε λ έ ζ ν ι κ[6]) ἑλληνιστὶ Σ ι δ η ρ ό π ο λ ι ς, ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ Αἵμου κειμένης πολὺ ἀπωτέρω ἀνατολικῶς διόδου Σ ι δ η ρ ᾶ ς, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἤρξατο συνοικιζομένη ὑπὸ Βουλγάρων καί τινων Ἑλλήνων ἐμπόρων, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ἐπλειονοψήφουν. Κατὰ τὸ 1877 ἡ πόλις ἐπυρπολήθη ὁλοσχερῶς ὑπὸ τοῦ Σουλεϊμὰν πασᾶ. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας ἤρξατο ἀνακτιζομένη καὶ συνοικιζομένη ἀπελθόντων τῶν Τούρκων εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ σήμερον εἶναι πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 30 χιλιάδας κατοίκων. Ἐπὶ τοῦ αὐτονομιακοῦ καθεστῶτος ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ καὶ μικρὰ Ἑλληνικὴ κοινότης δια-

---

1) M i k l o s c h i t s, Monumenta Serbica, σελ. 3.

2) V i l l e h a r d u i n, la conquête de Constantinople, ἔκδ. Wailly, σελ. 267. V a l e n s i e n n e s, histoire de l'emqereur Henri, αὐτόθι σελ. 309.

3) Ἀ κ ρ ο π ο λ ί τ ο υ, χρονογρ. 56: «Εἰς τὴν Βερόην χωρεῖ κἀκεῖσε δὲ ἀφικόμενος αὐτοβοεὶ τὸ φρούριον εἷλεν».

4) J i r e c e k - A r g y r o w, ἔνθα ἀνωτέρω, σελ. 166.

5) Χ α λ κ ο κ ο ν δ ύ λ η, II, σελ. 101 «καὶ τὸ τῆς Ζαγορᾶς πεδίον οὕτω καλούμενον ὑπὸ Ἀμουράτου κατῳκίσθη».

6) A p r i l o w. Βουλγαρικὰ ἔγγραφα, ρωσιστί, Ὀδησσός, ἔτ. 1845, σελ. 60, σημ.— Ἴδε καὶ J i r e c e k - A r g y r o w, ἔνθα ἀνωτέρω, σελ. 166, σημ. 23.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τηροῦσα Ἑλληνικὸν σχολεῖον. Ἕνεκα τῶν ἐπανειλημμένων καταστροφῶν, ἃς ἡ πόλις ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ὑπέστη, τὰ ἐρείπια τῆς μὲν Τραϊανῆς Αὐγούστης εὑρίσκονται εἰς βάθος ἀπὸ τοῦ νῦν ἐδάφους 6—7 μέτρων, τῆς μεσαιωνικῆς Βερόης εἰς 4 καὶ τῆς Τουρκικῆς πόλεως εἰς 2—3 μέτρων[1]).

Ἡ νεωτέρα ἐκ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ ἐπιγραφῶν προέρχεται μεμαρτυρημένως ἀπὸ τοῦ ἕκτου αἰῶνος φθίνοντος, ἡ δὲ παλαιοτέρα ἀπὸ τοῦ τρίτου π. χ. πιθανῶς. Αἱ πλεῖσται προέρχονται ἀπὸ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου αἰῶνος, ὁπότε ἡ πόλις εἶχε φθάσει εἰς μεγάλην ἀκμὴν καὶ ἡ περὶ αὐτὴν Θρᾴκη ἦτο ἤδη ἐξηλληνισμένη σχεδόν. Πλὴν τινων, ἐν αἷς φέρονται ἱστορικὰ πρόσωπα, ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τῶν λοιπῶν ἀδύνατος εἶναι καὶ ἰδίως τῶν ἐμμέτρων ἕνεκα τῆς ἐν αὐταῖς χρήσεως ἀρχαιοπρεπεστέρας γλώσσης. Ἡ δὲ κατάταξις αὐτῶν ἐγένετο κατὰ τόπους, ἐν οἷς ἀνευρέθησαν λαμβανομένου ὡς κέντρου τῆς Βερόης—Τραϊανῆς Αὐγούστης—Στάρα-Ζαγόρας. Ἡ ἀναγραφὴ αὐτῶν ἐγένετο χάριν οἰκονομίας χώρου ἐν συνεχείᾳ καὶ οὐχὶ κατὰ στίχους, ὡς φέρονται κεχαραγμέναι, μνημονευομένου μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στίχων. Αἱ συμπληρώσεις τῶν μὲν τετριμμένων καὶ ἀποκεκομμένων γραμμάτων, λέξεων καὶ τμημάτων ὅλων ἐτέθησαν ἐν ἀγκύλαις <—>, τῶν δὲ συντετμημένων λέξεων καὶ τῶν παραλειπομένων ἐνιαχοῦ κατὰ τὴν χάραξιν γραμμάτων ἐν παρενθέσει (—), ὡς καὶ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν ἐκ Φιλιππουπόλεως ἐπιγραφῶν[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1

Ἐπιγραφὴ ἀναθηματικὴ εἰκοσάστιχος ἐπὶ ἐκ γρανίτου πλακὸς τετμημένης ὁριζοντίως δίχα ὕψ. 1.82, πλ. 0,56 καὶ πάχ. 0,30 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου αἰῶνος πιθανῶς πρὸ τῆς μετονομασίας τῆς πόλεως εἰς Τραϊανήν.

«Δινίκενθος Βρινκαζέρεως. Κυρίῳ <'Α>πόλλωνι Σικερηνῷ καὶ Νύμφαις εὐχαριστοῦντε<ς> ἀνέθηκαν Ἐργισσηνοί· Τήρης Βρινκαζέρεος ἱερεύς, Φλ(άβιος) Μουκάπορις Σκέλου, Φλ(άβιος) Δημοσθένης, Φλ(άβιος) Σκέλης, Φλ(άβιος) Μάξιμος, Φλ(άβιος) Ἰάσων, Λ(ούκιος) Λουκρήτιος Πρόκλος, Λ(ούκιος) Λουκρήτιος Ἡμέριτος, Λ(ούκιος) Λουκρήτιος Ζώσιμος, Οὔλ(πιος) Ἡμέριτος, Οὔλ(πιος) Καπίτων Φιλόξενος, Ἑπταίτραλις Ἐνγισ<κ;>ῖνος, Σεύθη<ς> Αὐλένε<ο>ς, Μουκ<άτ>ραλις Κέλ-

---

1) J i r e c e k-A r g y r o w, ἔνθα ἀνωτ. σελ. 161.

2) Ἴδε: Μ υ ρ τ ί λ ο υ Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, Συλλογὴ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν Φιλιππουπόλεως κτλ. «Θρακικὰ» Ἀθηνῶν, ἔτ. 1935, τόμ. VI. σελ. 137 καὶ τόμ. VII. ἔτ. 1936, σελ. 177.

σου, Ἀσιατικὸς Ἰάσονος, Δορζένθης Ἰάσονος»[1]).

Τὸ πρῶτον ὄνομα προσετέθη μετὰ τὴν χάραξιν τῆς ἐπιγραφῆς βραδύτερον.

Σ ι κ ε ρ η ν ό ς· τοπωνυμικὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπίθετον[2]).

Ἐ ρ γ ι σ σ η ν ο ί· τοπωνυμικὸν ἐπίθ. ἐκ τοῦ Ἔ ρ γ ι σ σ α (Ἐργίσκη)· ὅθεν εἰκάζεται ὅτι ἡ Τραϊανὴ παλαιότερον ἐκαλεῖτο οὕτω.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφιερωτῶν εἶναι Θρακικά, Ἑλληνικὰ καὶ Ρωμαϊκά. Ἡ μ έ ρ ι τ ο ς ἐκ τοῦ Λατιν. Emeritus=ἀποστρατεύσας, ἀπόμισθος· ὅθεν καὶ ἡ ἐν Λυσιτανίᾳ πόλις Augusta Emerita=Αὔγουστα Ἠμερίτα. Τὸ Ἐνγισκῖνος φαίνεταί μοι τοπωνυμικὸν ἐκ τοῦ Ἐ γ γ ί σ κ η (;).

2

Ἐπιγραφὴ ἐννεάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ λιθίνου βάθρου εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ 169—180.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορα Καίσα<ρ>α Μ(ᾶρκον) Αὐρήλ(ι)ον Ἀντ<ων>εῖνον, <ε>ὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβαστὸ<ν, Π>αρθικόν, Βρεταννικό<ν, μ>έγιστον ἡ βουλὴ <κ>αὶ ὁ δῆμος ὁ Τραϊανέ<ων, ἐ>πιμελουμένου Τίτ(ου) Φλ(αουίου) <Ἀ>πολλοδώρου α΄ ἄρχοντ<ος>»[3]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3

Ἐπιγραφὴ δεκαεξάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου

---

1) T i s s o t, Bull. de corr. hell. τόμ. V, 127, ἀριθ. 1.—J i r e c e k, Monatsberichte der Berliner Akademie, ἔτ. 1881, σελ. 442, ἀρ. 3.—F o u c a r t, Bull. de corr. hell. τόμ. VI. 179, ἀρ. 1.— D u m o n t - H o m o l l e, Mélanges d'arch. et d'epigr. σελ. 351, ἀρ. 61.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, Wien, ἔτ. 1906, σελ. 145, ἀριθ 161.

2) Περὶ τῶν τοπονυμικῶν ἐν Θράκῃ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπιθέτων ἴδε: Μ υ ρ τ ί λ λ ο υ Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, Περὶ τῆς θρησκείας τῶν Θρακῶν, «Θρακικά», τόμ. V, ἔτος 1934, σελ. 46. Τούτοις προσθετέα καὶ τά: Ἀνθιηνος, Αὐλαρκηνὸς (ἀντὶ τοῦ Αὐταρκηνὸς) Αὐλάρισκος, Δηρηνός, Ζελαηνὸς (ἀντὶ τοῦ Ζελανδηνός), Ὀτευδανὸς (ἀντὶ τοῦ Ὀτενδανός), Ὀτευδάνισκος (ἀντὶ τοῦ Ὀτένδανισκος), Πα(κτ)υηνός, Τορω(ναῖος;) Cicanos, Dysprus, K a z a r o w, Thrakische religion, Pauly-Wissowa Realenzy klopädie, σελ. 501, ἔτ. 1935.

3) S k o r p i l, Arch.-epigr. Mittheil. Wien, τόμ. XV. ἔτ. 1892, σελ. 100, ἀρ. 30.—C a g n a t, inscriptiones graecae ad res Romanas pertinentes, τόμ. I, σελ. 247, ἀρ. 719.— Γ. Π α π α δ ο π ο ύ λ ο υ, «Πανδώρα», ἔτ. 1868, σελ. 458, ἀρ. 2.—D u m o n t - H o m o l l e, Mélanges κτλ. σελ. 350, ἀρ. 61.

Περὶ τοῦ α΄ ἄρχοντος ἢ πρωτάρχοντος ἴδε Μ υ ρ τ. Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, «Θρακικά», τόμ. στ΄ ἔτ. 1935, Συλλογὴ ἐπιγραφῶν Φιλιππουπόλεως, σελ. 146 ἀρ. 20.

ἀνδριάντος τετμημένου εἰς πολλὰ τμήματα, νῦν ὕψ. 1,35, πλ. ἄνω 0,74, ἐν τῷ μέσῳ 0,53 καὶ πάχ. ἄνω 0,63, ἐν τῷ μέσῳ 0,43 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 187.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Τὸν θειότατον καὶ μέγισ<τ>ον αὐτοκράτορα, καίσαρ<α> Μ(ᾶρκον) Αὐρήλ(ιον) Κόμμοδον Ἀντωνεῖνον, σεβαστ<ό>ν, Γερμανικόν, Σαρμ<ατικόν>, Βρεταννικόν, ἀρχιερ<έα> μέγιστον, δημ(αρχιακῆς) ἐξ(ουσίας) τὸ ιβ', <αὐτο>κράτορα τὸ ι', ὕπατον τὸ <ε'>, π(ατέρα) π(ατρίδος), ἡγεμονεύοντος τῆς Θ<ρᾳ>κῶν ἐπαρχείας Καικ(ιλίου) Ματέρνου, πρεσβ(ευτοῦ) Σεβ(αστοῦ), ἀντιστρα<τ>ήγου, Ἀντίπατρος Ἀπολλωνίου τοῦ ἀρχι<ερέω>ς β' κατὰ ὑπόσχεσιν τοῦ πατρὸς ἐκ τῶν ἰδίων ποιήσας ἀν<έ>στησεν»[1]).

4

Ἐπιγραφὴ ἑνδεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ λιθίνου βάθρου ἀνδριάντος εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ, ἀπὸ τοῦ 193—211.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκάτορα μέγιστον Λ(ούκιον) Σεπτίμιον Σεου<ῆ>ρον Περτίνακα, εὐτυχῆ, εὐσεβῆ, Ἀραβικόν, Ἀδιαβητικὸν ἡ ἱερὰ βουλὴ κ<αὶ ὁ λα>μπρότατος <δ>ῆμος Τρ<αϊανέ>ων, ἡγεμο<ν>εύο<ντ>ος Στατειλίου Βαρβάρου ὑπάτου ἀποδεδει<γμ>ένου, ἐπ<ὶ> ξυναρχία(ς) Σεπτιμίου <Α>ὐ<ρ>η<λ>ίου Βάσου»[2]).

5

Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ λιθίνου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 0,15, πλ. 0,75, πάχ. 0,37 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ 211—217 (Καρακάλλα) ἢ ἀπὸ τοῦ 218—222 (Ἡλιογαβάλου).

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. <Τὸν> θειό<τατ>ον αὐ<το>κράτορα <Μ(ᾶρκον) Α>ὐρ(ήλιον) Ἀντωνεῖνον Αὔγουστον ἡ Τραϊανέων πόλις πρωταρ<χ>οῦντος Ἀρχία Ἀρχεδήμου»[3]).

---

1) Παπαδοπούλου, «Πανδώρα», ἔτ. 1868, σελ. 457, ἀριθ. 7.— Jirecek, Monatsber, Berl Akad. ἔτ. 1881, σελ. 444.—Foucart, Bull. de corr. hell. τόμ. VI, σελ. 180, ἀριθ. 3.— Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 349, ἀριθ. 61.—Kalinka, Denkmäler Bulg. σελ. 26, ἀρ. 31.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 246, ἀρ. 745.

2) Skorpil. Arch. épigr Mittheil. τόμ XV, ἔτ. 1892, σελ. 104 ἀρ. 42.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 246, ἀρ. 746.

3) Skorpil, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XV, ἔτ. 1892, σελ. 101, ἀρ. 31.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 247, ἀριθ. 750.— Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 351. ἀρ. 61. Detschew, Ἐπετηρὶς μουσείου Σοφίας, τόμ. V, ἔτ. 1926—1931, σελ. 159, ἀρ. 5.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς καὶ τοῖς νομίσμασιν ὅ τε Καρακάλλας καὶ ὁ Ἡλιογάβαλος φέρονται ὑπὸ τὸ ὄνομα Μᾶρκος Αὐρήλιος Ἀντωνεῖνος.

6

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματική, ἀριστερόθεν τετριμμένη, ἐπὶ μαρμαρίνου βάθρου ὕψ. 1.50, πλ. 0,60 καὶ πάχ. 0,52 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Προέρχεται ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«<Ἀντωνεῖνον. Ἀγαθῇ Τύχῃ. Τὴν> ἀνάστασ<ιν κατὰ δ>όγμα βουλῆ<ς καὶ δήμ>ου Τραϊανέω<ν ἐπὶ συν>αρχίας Αὐρ<(ηλίου) Δημητρίου> Ἄπφου καὶ ἐπ<ιμελουμένου> τῆς ἀναστάσ<εως αὐ>τοῦ ἐκ τῶν <τῆς π>όλεως»[1]).

7

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματική, ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος, ὕψ. 1,72, πλ. κάτωθι 0,70, ἐν τῷ μέσῳ 0,50 καὶ πάχ. 0,46, τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Εἶναι ἡ αὐτή, ἀλλὰ πλήρης.

«Ἀντωνεῖν<ον>. Ἀγαθῇ Τύχῃ. Τὴν ἀνάστασιν κατὰ δόγμα βουλῆς καὶ δήμου Τραϊανέων ἐπὶ συναρχίας Αὐρ(ηλίου) Δημητρίου Ἄπφου καὶ ἐπιμελουμένου τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐκ τῶν τῆς πόλεως»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

8

Ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος ἀναθηματική, κεκομμένη ἐπὶ λιθίνου βάθρου, εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ 222—235.

«<Ἀγα>θῇ Τύχῃ. <Αὐτοκρ>ά<τ>ορα καίσαρα Μ(ᾶρκον) Αὐρ(ήλιον) Σεβῆρον Ἀ<λέξαν>δρον, εὐτυχῆ, εὐσεβῆ, <σεβ>α(στὸν <ἡ> βουλὴ καὶ ὁ λαμπρότατο(ς) δῆμος <Τ>ραϊανέων, ἐπιμελουμένου τῆς ἀναστά<σε>ως <τοῦ> ἀνδριάν<τος . . . . .>»[3]).

9

Ἐπιγραφὴ ἀναθηματική, κεκομμένη καὶ τετριμμένη ἐπὶ ἀσβεστολί-

---

1) K a z a r o w G. Bull. de la societé archéol Bulg. ἔτ. 1913, τόμ. III, σελ. 189, ἀρ. 2.

2) K a z a r o w G. Αὐτόθι, σελ. 190 ἀρ. 3.

3) D o b r o u s k y, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XVIII. ἔτ. 1895, σελ. 117, ἀρ. 32.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 247, ἀρ. 752.

θου εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Πιθανῶς προέρχεται ἀπὸ τῶν χρόνων Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, 222—235.

«. . . . . . μητρὸς Σεβαστοῦ. . . . . . καὶ ἱερᾶς συγκλήτου κα<ὶ δήμ>ου Ρωμαίων καὶ ἱερῶν στρατε<υμάτων, ἡγεμονεύοντος> Θρᾳκῶν ἐπαρχείας Μ(άρκου) Ο<ὐλπίου> Σενεκίωνος Σατορνείνου»[1]).

Πιθανὴ συμπλήρωσις: «Ἀγαθῇ Τύχῃ. Ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος καίσαρος Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Σεβήρου Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς μητρὸς Σεβαστοῦ Μαμμαίας καὶ ἱερᾶς συγκλήτου κτλ».

10

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἀναθηματικὴ εὑρεθεῖσα ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ, κεκομμένη ἐν τῇ ἀρχῇ, ὅθεν καὶ δυσσυμπλήρωτος.

«. . . . . δέσποιναν τῆς οἰ<κ>ουμένης, ἡγεμονεύοντος τῆς Θρᾳκῶν ἐπαρχείας Φλ(αουίου) Οὐλπ(ίου) Ἀ. . . . ίου, πρ<ε>σβ(ευτοῦ) Σεβ(αστοῦ), ἀντιστρατήγου, ἡ ἱερωτάτη βουλὴ καὶ <ὁ> λαμπρότατος δῆμ<ος> Τραϊανέων. . . .»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

11

Ἐπιγραφὴ δεκαοκτάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ 238—244.

«Ἀγαθῇ Τύ<χῃ>. Τὸν μέγιστον καὶ θειότατον αὐτοκράτορα, δεσπότην τῆς οἰκουμένης Μ(ᾶρκον) Ἀντώνιον Γορδιανόν, εὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβ(αστὸν) ἡ ἱερ<ω>τάτη βουλὴ καὶ ὁ λαμπρότατος δῆμος Τρα<ϊ>ανέων ἐκ τῶν Ὑπερπαιόνων, ἡγεμονεύοντος τῆς Θρᾳκῶν ἐπαρχείας Κ(οΐντου) Ἀττίου Κέλερος. Εὐτυχῶς. Ἐπιμελουμένου Αὐρ(ηλίου) Κοΐντου Κοΐντου α'. ἀρχῆς»[3]).

Οἱ Ὑπερπαίονες κατεῖχον τὴν λεκάνην τοῦ Τόνσου (Τούντζας) νοτίως τοῦ Αἵμου κατὰ τὸν Cagnat.

---

1) Skorpil, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XV, ἔτ. 1892, σελ. 101, ἀρ. 34.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 248, ἀρ. 754.

2) Foucart, Bull. corr. hell. ἔτ. 1882, σελ. 183.—Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 351. ἀρ. 61.—Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 250, ἀρ. 760.

3) Γ. Παπαδοπούλου, «Πανδώρα», ἔτ. 1868, σελ. 457, ἀρ. 1.—Foucart, Bull. corr. hell. ἔτ. 1882, σελ. 183, ἀρ. 6.—Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 350, ἀρ. 61.—Cagnat, insc. Gr. I, σελ. 248, ἀρ. 756.

α΄. ἀ ρ χ ῆ ς: ἀντί: α΄. ἄρχοντος ἢ πρωτάρχοντος ἢ πρωταρχοῦντος.

12

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματική, κεκομμένη καὶ τετριμμένη, εὑρεθεῖσα ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ 244—249.

«Ἀγαθῇ <Τύχῃ. Ὑπὲρ νείκης καὶ αἰωνίου διαμονῆς> τοῦ <αὐ>το<κρ>άτορος <Καίσαρος Μ(άρκου) Ἰ>ο<υλίου Φιλ>ίππ<ου καὶ τοῦ αὐτοκράτορος> Καίσα<ρο>ς Μ(άρκου) <Ἰου>λίου <Φιλίππου καὶ> τῆς γυναικὸς αὐτοῦ <Ὠτακιλίας Σεουήρας καὶ τοῦ> σύνπαντος αὐ<τῶν οἴκου .... Τραϊανεῖς π>ολεῖται.... <ὑπο>γεγ<ρ>αμμένοι»[1]).

Ἡ συμπλήρωσις <Τ ρ α ϊ α ν ε ῖ ς π>ολεῖται εἶναι τοῦ συλλογέως. Ὁ Skorpil συμπληροῖ <Τραϊνοπ>ολεῖται, ὅπερ λέγεται μόνον περὶ τῶν κατοίκων τῆς Τραϊανουπόλεως.

13

Ἐπιγραφὴ ἑπτάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ λιθίνου βάθρου εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ 257—268.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Τὸν μέγιστον καὶ θειότατον αὐτοκράτορα Πό(πλιον) Λικίνιον Γαλλιηνόν, εὐτυχῆ, εὐσεβῆ, σεβ(αστόν), τ<ὸν> ἄρχοντα τῆς οἰκουμένης, ἄρξαντα δὲ καὶ τὴν ἐ<πώ>νυμον ἀρχὴν ἐν τῇ λαμπρᾷ καὶ ἐλευ<θέ>ρᾳ Τραϊανέων π<όλει> ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος, ἐπιμελουμένου τῆς ἀρχῆς <καὶ τῆς> ἀναστάσεως τῶν ἀνδριάντων Σεπτιμ(ίου) Μαρκιανοῦ καὶ... .. Μαρκιανοῦ κρατίστων .....»[2]).

14

Ἐπιγραφὴ τρίστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου πιθανῶς ἀνδριάντος, ὕψ. 0,30, πλ. 1 μ. καὶ πάχ. 0,83—0,74 τοῦ μ. ἔχοντος τὴν ἀριστερὰν κάτωθεν γωνίαν τεθραυσμένην καὶ εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Καρακάλλα 211—217.

---

1) S k o r p i l, Arch. Epigr. Mittheil τόμ. XV, ἔτ. 1892, σελ. 102, ἀρ. 36.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 249, ἀρ. 758.

2) D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 351, ἀρ. 61.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 249, ἀρ. 759.

«Τὸν θειότατον αὐτοκράτορα Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον Ἀντωνεῖνον Αὔγουστον <Βεῖ>θυς Θρᾳκάρχης πρωταρχήσας»[1]).

Θ ρ ᾳ κ ά ρ χ η ς : αἱρετὸς ὑπὸ τοῦ Κ ο ι ν ο ῦ τ ῶ ν Θ ρ ᾳ κ ῶ ν[2]).

15

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βωμοῦ μετ' ἀναγλύφου παραστάσεως τοῦ Θρᾳκὸς ἱππέως, ὕψ. 0,80, πλ. καὶ πάχ. 0,40 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ β'—γ'. αἰῶνος.

«Αὐρ ήλιος) Νί<κ>ων Μαχάων Θεῷ Αὐλαρχ<η>ν<ῷ ὑ>πὲρ αὐτοῦ κ<αὶ τ>ῶν ἰδίων ε<ὐχ>α<ρ>ισ<τ>ή<ρ>ιον ἀνέθηκ<εν>. Εὐτυχῶς»[3]).

Παρὰ τῷ τοπωνυμικῷ ἐπιθέτῳ Α ὐ λ α ρ χ η ν ῷ ἐννοεῖται Ἀ π ό λ λ ω ν ι.

16

Ἐπιγραφὴ δίστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ μαρμάρου κεκομμένου ἀμφοτέρωθεν, τετραπλεύρου, ὕψ. 0,15, πλ. 0,13—0,62 καὶ πάχ. 0,45 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Αὐρ(ήλιος) Κλαυδι<αν>ός, Αὐρ(ήλιος) Πείσων Πείσων<ος. . . .> Ἀθηνάδου»[4]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

17

Ἐπιγραφὴ δεκατετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ εὐτελοῦς λευκοῦ μαρμάρου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 1,43, πλ. 0,54 καὶ πάχ. 0,57 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος.

«<Ἀ>γαθῇ Τύχῃ. <Κ>ατὰ τὸ δόγμα τῆς σεμνο<τ>άτης Λακεδαιμονίων πό<λ>εως καὶ κατὰ τὸν ἐπιψηφισ<μ>ὸν τῆς γλυκυτάτης πα<τ>ρίδος ἡ Σπάρτη Μᾶρ<κ>ον Οὔλπιον Γενεάλην <Τ>ραϊανέα καὶ

---

1) D i m i t r o w D., Bull. de l'inst. archéol. Bulg. Sophia, τόμ. VI, ἔτ. 1930—31, σελ. 135, ἀρ. 1.

2) Περὶ τοῦ Θρᾳκάρχου ἴδε Μ υ ρ τ ί λ ο υ Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, «Θρᾳκικά», τόμ. ΣΤ', 1935, Συλλογὴ ἐπιγραφῶν Φιλιππουπόλεως, σελ. 147, ἀρ. 21.

3) D e t s c h e w, Ἐπετηρὶς ἐθνικοῦ μουσείου Σοφίας, τόμ. V, ἔτ. 1926—31, σελ. 163, ἀρ. 9.— D i m i t r o w, Bull. de l'instit. arch. Bulg. τόμ. IV, ἔτ. 1930—31, σελ. 140, ἀριθ. 4.

4) D i m i t r o w D., αὐτόθι τόμ. VI, .σελ 137, ἀρ. 2.

Λακεδαιμό<ν>ιον τῆς τε ἄλλης ἀρετῆς συν<π>άσης ἕνεκεν καὶ τῆς περὶ <π>αιδείαν καὶ λόγους σπουδῆς εὐνοίας χάριν, <ἐπιμ>ελουμένου Αὐρη<λίου Π>ανδίωνος Ἑρμοδώ<ρου>»¹).

Ἄγνωστος τυγχάνει ἡμῖν ὁ Τραϊανεὺς οὗτος σοφιστὴς καὶ ῥήτωρ, ὅστις ἐπολιτογραφήθη ἐν Σπάρτῃ καὶ εἰς ὃν τιμῆς ἕνεκα ἤγειραν ἀνδριάντας ἥ τε γενέτειρα καὶ ἡ θετή του πόλις.

18

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 2,06, πλ. 0,64 καὶ πάχ. 0,70 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Τὸν φιλότειμον ἀρχιερέα Διόπλων Μ(ᾶρκον) Αὐρ(ήλιον) Ἀπολλόδωρον Δημοσθένους τειμήσασα ἡ πατρίς. Εὐτυχῶς»²).

Ἄγνωστον τί σημαίνει ἡ τὸ πρῶτον ἀπαντῶσα λέξις Δ ί ο π λ ο ι. Πιθανῶς οἱ Δ ί ο π λ ο ι ἦσαν φυλή τις ἢ σύλλογος. Ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ τὴν χάραξιν παρελείφθη τὸ γράμμα **ο** (Διοπ(ό)λων), τότε πιθανῶς οἱ Δ ι ο π ό λ ο ι ἦσαν θίασός τις μυστῶν τῆς λατρείας τοῦ Διός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

19

Ἐπιγραφὴ ἑνδεκάστιχος ἀναθηματική, κεκομμένη δεξιόθεν καὶ κάτωθεν καὶ τετριμμένη ἐπὶ τμήματος μαρμαρίνης τετραπλεύρου πλακὸς ὕψ. 0,40, πλ. 0,30 καὶ πάχ. 0,12 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δετέρου ἢ τρίτου αἰῶνος.

«Ἀ<γαθῇ Τύχῃ>. Κυρίῳ Ἀπό<λλωνι. . . . . . -νῷ εὐχαριστ<ῶν . . . >
Βεῖθυς <Κ>έ<λ>σο<υ ὑπέρ τε ἑαυ>τοῦ κ<α>ὶ τῆς συ<ν>βίου. . .
. . . . . . -νεος Βείθυο<ς καὶ τῶν τέκνων> Θεαγένους <καί . . . . .>
κατεσκεύα<σε . . . . .> ἔθηκ<εν ; . . . .>»³).

---

1) K a z a r o w G. Bull. de la société archéol. Bulg. Sophia, ἔτ. 1913, τόμ. III. σελ. 188, ἀρ. 1.

2) J i r e c e k, Monatsber. Akad. Berlin, ἔτ. 1881 σελ. 444.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 349, ἀριθ. 61.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 96, ἀρ. 97.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 250, ἀριθ. 762.

3) D i m i t r o w D. Monuments antiques découverts à Stara Zagora Bull. de l'inst. archéol. Bulg. τόμ. VII, ἔτ. 1932–33, σελ. 295, ἀριθ. 3.

20

Ἐπιγραφὴ δεκατετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου ἐκ κυανόχρου εὐτελοῦς μαρμάρου ἀνδριάντος βάθρου ὕψ. 0,94, πλ. 0,54, καὶ πάχ. 0,61 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐρ(ήλιον) Φρόντωνα Διοφάνους, Ὀλυμπιονείκην, Ἁλιονείκην, δρομέα παράδοξον μόνον καὶ πρῶτον τῶν ἀπ' αἰῶνος πάντων ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς αὐτοῦ πατρίδος δόγματι β(ουλῆς) ἱερωτάτης καὶ λαμπροτάτου δήμου ἀνέστησεν Αὐρ(ήλιος) Μένανδρος Μενάνδρου ὁ καὶ Κότο(υ) ἐκ τῶν ἰδίων τὸν ἀθλητὴν καὶ σύντροφον. Εὐτυχῶς»[1]).

Ἁ λ ι ο ν ί κ η ς = νικητὴς εἰς τοὺς πρὸς τιμὴν τοῦ Ἡλίου τελουμένους ἀγῶνας ἐν Ῥόδῳ Ἅ λ ι α ἢ Ἁλίεια.

δρομεὺς παράδοξος = θαυμαστός, ἀνέλπιστος, οὐδένα ἔχων ἐφάμιλλον μέχρι τῶν χρόνων του ἐν τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῆς πατρίδος του.

21

Ἐπιγραφὴ ἑνδεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου ἐξ ἀσβεστολίθου βωμοῦ ὕψ. 1,29, πλ. καὶ πάχ. 0,42 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐρ(ήλιος) Ἀσκληπιόδοτος ὁ καὶ Φαλακρίων, ἱερεὺς Διὸς Καπιτωλίου καὶ γερουσιαστὴ<ς> τὸν βωμὸν σὺν τῇ τραπέζῃ καὶ κονιατικοῖς καὶ ταῖς ζωγραφίαις ἐκ τῶν ἰδίων ἐποίησα. Εὐτυχῶς»[2]).

Ζ ε ὺ ς Κ α π ι τ ώ λ ι ο ς = ὁ Jupiter Capitolinus, οὗ τέμενος καὶ ναὸς ὑπῆρχεν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τῆς Ῥώμης λόφῳ.

Κ ο ν ι α τ ι κ ὰ κ α ὶ ζ ω γ ρ α φ ί α ι· ἡ παρὰ τῷ βωμῷ ἢ ἐφ' ἧς ὁ βωμὸς τράπεζα ἦτο, ὡς φαίνεται, κτιστὴ καὶ κεκονιαμένη ἔχουσα ζωγραφίας.

---

1) K a z a r o w G. Bull. de la société archéol. Bulg. ἔτ. 1913, τόμ. III, σελ. 191, ἀρ. 3.

2) D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 353, ἀριθ. 61.—J i r e c e k, Monats ber. Akad. Berlin, ἔτος 1881, σελ. 443.—Η καὶ K. S k o r p i l, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XV, σελ. 101, ἀρ. 32.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 123, ἀρ. 132.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 245, ἀρ. 743.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

22

Ἐπιγραφὴ δίστιχος ἀναθηματική, τετριμμένη καὶ κεκομμένη ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βωμοῦ κάτωθεν κεκομμένου, ὕψ. 0,59, πλ. 0,32 καὶ πάχ. 0,58 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Ἡρακλιανὸς . . . .-ς <ὁ> κ<αὶ> Βρε . . . . .»[1]).

23

Ἐννεάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ἀποτελοῦσα τετράστιχον ἡρωελεγεῖον, οὗτινος ὁ τρίτος ποὺς τοῦ πρώτου στίχου χωλαίνει ὢν δίβραχυς. Εὑρέθη ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ καὶ προέρχεται ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ρωμαιοκρατίας μεθ᾽ ὅλην τὴν ἀρχαΐζουσαν ἐν αὐτῇ γλῶσσαν ἕνεκα τοῦ ἡρωελεγείου.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ
Τήρης Παιῶνι <τὸν> Ἀπόλλωνος ἑταῖρον
Ὀρφέα δαιδαλέης θῆκεν ἄγαλμα τέχνης
ὃς θῆρας καὶ δένδρα καὶ ἑρπετὰ καὶ πετεηνὰ
φωνῇ καὶ χειρῶν κοίμισεν ἁρμονίῃ»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πολὺ πιθανὸν ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ νὰ παρελείφθη τὸ γράμμα **η** ἐκ τῆς λέξεως Π α ι ῶ ν ι ὑπὸ τοῦ χαράκτου, οὗ προστιθεμένου εὐοδοῦται πλήρως ὁ δακτυλικὸς ἑξάμετρος: «Τήρης Παι(η)ῶνι <τὸν> **Ἀπόλλωνος** ἑταῖρον». Π α ι η ῶ ν ι δὲ ἀντὶ τοῦ Ἰωνικοῦ Π α ι ή ο ν ι. Ἦτο δὲ ὁ Π α ι ή ω ν κατὰ τὴν ὁμηρικὴν μυθολογίαν ἰατρός τῶν Θεῶν, θεραπεύσας τὸν Ἅδην τρωθέντα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τὸν Ἄρην [3]) τρωθέντα ὑπὸ τοῦ Διομήδους, διάφορος τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἀκόμη δὲν μνημονεύεται ὡς ἰατρός. Παρὰ τοῖς μετέπειτα ὅμως συγχέεται μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, σφετεριζομένου τήν τε ἰσχὺν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐνταῦθα φαίνεταί μοι ὅτι ὁ ὁμηρομαθὴς ἐπιγραμματοποιὸς ἐννοεῖ τὸν θεὸν Π α ι ή ο ν α καὶ οὐχὶ τὸν Ἀ π ό λ λ ω ν α ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον τοῦτο, ὡς διαπιστοῦται ἐκ τοῦ ἀμέσως ἀκολουθοῦντος «τὸν Ἀπόλλωνος ἑταῖρον».

---

1) K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 335, ἀρ. 432.

2) Π α π α δ ο π ο ύ λ ο υ Γ. Πανδώρα ἔτ. 1868, σελ. 458, ἀρ. 3.— K a i b e l, Rhein. Mus. τόμ. XXXIV, σελ. 312 — D u m o n t-H o m o l l e, Méllanges, σελ. 353, ἀρ. 61.

3) Ὁ μ ή ρ ο υ, Ἰλ. E, στίχ. 401. καὶ 899.

24

Δίστιχον ἐπιτύμβιον ἐλεγεῖον, κεχαραγμένον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἑτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν μαρμαρίνης σαρκοφάγου λάρνακος μήκ. 2,70, πλ. 1,45 καὶ ὕψους 1,50 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Στάρα Ζαγόρα καὶ μετακομισθείσης πρὸ αἰῶνος ὑπὸ ἐπισήμου τινὸς Τούρκου εἰς τὴν ἑπτὰ χιλιόμετρα ἀπέχουσαν δυτικῶς τῆς πόλεως κώμην Βογκομίλοβον, ὅπου ἐχρησίμευεν ὡς δεξαμενὴ ὕδατος. Προέρχεται ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Ἀμφοτέρων τόδε σῆμα Σαβείνης Αἰμιλίου τε,
ἀνδρὸς κυδαλίμου καὶ πινυτῆς ἀλόχου»[1]).

Ἐν τῷ μέσῳ πρὸς τὰ κάτω τῆς ἑτέρας τῶν μακρῶν πλευρῶν, ὅπου ἐτέθη ὁ κρουνὸς μεταβληθείσης τῆς λάρνακος εἰς κρήνην, ὑπάρχει ἔγγλυπτον περίγραμμα ἀραβουργημάτων γλυφὲν ὑπὸ τῶν Τούρκων. Σήμερον ἡ ὡραία λάρναξ κατάκειται ἐν τῷ μουσείῳ τῆς πόλεως.

25

Τετράστιχον ἀναθηματικὸν ἐπίγραμμα ἐν ἰαμβικοῖς τριμέτροις στίχοις ἐπὶ μαρμαρίνου βάθρου εὑρεθέντος ἐν Στάρα Ζαγόρα. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ
Ἡρωδιανὸς Νεικίου πατρὸς ἔστησεν
χάλκειον ἀνδριάντα πατρίδος ψήφῳ
γνώμης τε ἕκατι,—μείλιχος γὰρ ἦν πᾶσιν,—
τερπνῶν τε μείμων, οὓς ἔγραψεν ἀστείως»[2]).

Πρόκειται περὶ ἀγνώστου ἡμῖν μιμιαμβογράφου, τοῦ Τραϊανέως Νεικίου.

26

Ἑξάστιχος ἐπιταφία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς ἀποτελοῦσα

---

1) Ἔκθεσις περὶ τῆς Τραϊανῆς Αὐγούστης, ἔτ. 1925, σελ. 51—53 βουλγαριστί.

2) Tissot, Bull. corr. héll. ἔτ. 1881, σελ. 130.—Jirecek, Monats-berichte Berl. Akad. ἔτ. 1881, σελ. 441, ἀρ. 2.—Dittemberger, Rhein. Mus. τόμ. XXXVI, σελ. 463.—Foucart, Bull. corr. héll. ἔτ. 1882, σελ. 180.—Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 352, ἀρ. 61.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

τετράστιχον ἐπίγραμμα, οὗτινος οἱ πρῶτοι τρεῖς στίχοι εἶναι δακτυλικοὶ ἑξάμετροι, ὁ δὲ τέταρτος πεντάμετρος. Εὑρέθη ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ καὶ προέρχεται ἐκ τοῦ δευτέρου—τρίτου αἰῶνος.

«<Β>ωμὸν Ἀτειλιανῷ γαμέτις <μοι στῆ>σε <Σ>εκοῦνδα
εἵνεκα κουριδίο<υ θαλά>μου τέκ<νο>υ τ' ἐνὶ γαστρί.
<Ἥ>ρωι Ἀτειλιανῷ <β>ωμὸν τό<νδ' εἷσε Σε>κοῦνδα
μ<νῆ>μα μὲν ἐσσομένοις, σ<ῆμα δὲ> τῷ νέκυι»[1]).

Ἡ λ. ἥ ρ ω ς ἐκληπτέα ἐνταῦθα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ χ ρ η σ τ ὸ ς (μακαρίτης, τεθνεώς).

Ἀ τ ε ι λ ι α ν ό ς, τὸ λατ. Atilianus ἐκ τοῦ Atilius.

27

Τμῆμα ἐπιταφίου ἐπιγραφῆς, ἀποτελούσης προφανῶς ἡρωελεγεῖον, ἐπὶ τμήματος μαρμαρίνης πλακός, κεκομμένης ἄνωθεν, δεξιόθεν καὶ κάτωθεν, ὕψ. 0,30, πλ. 0,42 καὶ πάχ. 0,14 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Τὸ σῳζόμενον τῆς ἐπιγραφῆς μέρος εἶναι πεντάστιχον.

«. . . . . νης.
Ἔργα τε Μουσάω<ν . . . .
συμποσίων θ' ἁδιν<ῶν . . . .
αὐλοῖς καὶ φόρμιγ<ξι . . . .
τερπόμενος λιπα<ρῶ . . . .[2])

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

28

Ἐπιγραφὴ δεκατετράστιχος ἐπιταφία, τετριμμένη καὶ κεκομμένη, δυσσυμπλήρωτος, ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς ὕψ. 0,90, πλ. 0,45 καὶ πάχ. 0,30 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἡ πλὰξ εἶναι κεκομμένη ἀμφοτέρωθεν καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἔχει ὀπὴν ἐν σχήματι κύκλου διαμέτρου 0,26 τοῦ μ. Ἕνεκα τῆς κατασκευασθείσης ταύτης ὀπῆς πρὸς χρῆσιν τῆς πλακὸς δι' ἄλλην ἀνάγκην ἀπεκόπη πλεῖστον τῆς ἐπιγραφῆς μέρος. Ἐκ τῶν τελευταίων δύο στίχων συμπληρουμένων ὁπωσοῦν φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιγραφή, ἧς ἡ γλῶσσα

1) S o c o l o w, Bull. der. K. russischen arch. Geselschaft zu Petersburg, I, ἔτ. 1885.—R e i n a c h, Revue arch. ἔτ. 1886, τόμ. II, σελ. 88.—J i r e c e k - C o m p e r z, Arch. épigr. Mittheil., ἔτος 1886, σελ. 103, ἀρ. 1 καὶ σελ. 209.—D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 354, ἀρ. 61.

2) D i m i t r o w, Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. VII, ἔτ. 1932—33, σελ. 296, ἀρ. 4.

ἐπική, ἀπετέλει ἡρωελεγεῖον. Πιθανῶς ἀνάγεται εἰς τοὺς π. Χ. χρόνους.

«. . . . . - εδα . . . . . . θειτ . . . . . -ομεν . . . . <ἐν ἀκ>μῇ κούρην. . . . . -ει ποτνω . . . . . Ἄσιος σπ . . . . . . <γ>ονήν . . . . . . <τ>εκὼν δὲ ἀφ . . . . -α ἧσσον . . . . . . Προκοννή<σου ; . . . . > . . . . <σ>υνεκτελέ<σαι . . . . . . > . . . . . -ήσας . . . . . -ην κομίσ<αι ; . . . . > . . . . . . -ε δέξηται ρ . . . . -ερθεν . . . . . . <ἐ>μεῦ αὐτοῦ . . . . εὐόδμοις καὶ δ . . . . πάντα . . . . . -σας ψυχῆς τὸν δὲ πόθον, <ὄφρ' εἷς ; > ἡλικίην μορφὴν δοιὴν γενόμεσθα.
<Ἡμῶν ; > λαϊνέους εἰκόνας ἐγγὺς ὅρα»[1]).

Ὁ Detschew νομίζει ὅτι τὸ ἐλεγεῖον ἀναφέρεται εἰς ἀδελφὸν καὶ ἀδελφὴν συνταφέντας ὑπὸ τοῦ πατρός των Ἀσίου, ἀποίκου ἐκ τῆς Προκοννήσου. Ἐκ δὲ τοῦ τελευταίου στίχου καταφαίνεται ὅτι ἐπὶ τοῦ τάφου, παρ' ᾧ ἡ ἐπιγραφή, ἵσταντο οἱ λίθινοι ἀνδριάντες (λαΐνεοι εἰκόνες) τῶν συντεθαμμένων.

29

Ἑξάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή, ἀποτελοῦσα δίστιχον ἡρωελεγεῖον ἐπὶ μαρμαρίνου τετραπλεύρου βάθρου ἀπολήγοντος ἄχω εἰς ἐπιστήλιον ὕψ. 1,70, πλ. κάτω 0,79, ἄνω 0,75 καὶ πάχ. 0,61, ἐν δὲ τῷ μέσῳ πλ. 0,58 καὶ πάχ. 0,49, εὑρεθέντος ἐν Στάρα Ζαγόρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«<Ἀγα>θῇ Τύχῃ
<Τ>ὸν κρατερὸν πτολέ<μ>οισι καὶ ἄτρομον <ἀ>σπιδιώτην
<Ἄ>σπαρα χαλκείῃ <εἰ>κόνι τῖσε πόλις»[2]).

Τὸ ὄνομα Ἄ σ π α ρ εἶναι γνωστὸν ἐν τῇ Βυζαντιακῇ ἱστορίᾳ. Ἔφερεν αὐτὸ ὁ περιώνυμος πατρίκιος καὶ στρατηγός, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλλανοῦ στρατηγοῦ Ἀρδαβουρίου. Ὁ Ἄσπαρ ἔδρασεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, Μαρκιανοῦ καὶ Λέοντος ὡς στρατηγὸς καὶ πολιτικός[3]), δολοφονηθεὶς τῷ 471 μετὰ τῶν υἱῶν του Ἀρδαβουρίου καὶ Πατρικίου[4]). Ὁ ἐν χριστιανικῇ παλαιᾷ ἐκ Φλωρεντίας ἐπιγραφῇ φερόμενος Fl. Arda-

---

1) D e t s c h e w D. Ἐπετηρὶς ἐθνικοῦ μουσείου Σοφίας, ἔτ. 1926—31, τόμ. V, σελ. 164, ἀρ. 10, Βουλγαριστί.

2) D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 353, ἀριθ. 61.—K a z a r o w G. Antike Denkmäler aus Bulgarien, Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. IV, ἔτ. 1926—27, σελ. 89.—Γ. Π α π α δ ο π ο ύ λ ο υ, «Πανδώρα» ἔτ. 1868, σελ. 458, ἀρ. 5 (μόνον ὁ πρῶτος στίχος).

3) Π ρ ο κ ο π ί ο υ, Βανδαλικὸς πόλεμος, I, 3. 4. 5. 6.

4) Σ. Λ ά μ π ρ ο υ, ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Γ', σελ. 461.

bur Aspar[1]) κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἶναι ὁ υἱὸς Ἄσπαρ. Ἂν ἡ προκειμένη ἐπιγραφὴ ἀναφέρηται εἰς τὸν περιώνυμον στρατηγόν, τότε προέρχεται ἀπὸ τοῦ πέμπτου αἰῶνος.

Ὁ Kazarow σχετίζει τὸ ὄνομα πρὸς τὰ Θρᾳκικά: Ο ὐ τ-ά σ π ι ο ς, Ἐσβένιος, A u t e s b i s, Ἀσβαμαῖος. Ἀλλὰ διατὶ οὐχὶ πρὸς τὸ Λατινικὸν a s p e r ὅθεν ἄ σ π ρ ο ς;

30

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ λίθου εὑρεθέντος ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος ἢ τρίτου.

«Οὐλπία Βωλίωνος (ὑπέρ;) αὐτῆς καὶ (τοῦ) συμβίου Ἀντω<νεί>νου»[2]).

Τὰ ὀνόματα πάντα Λατινικά.

31

Ἐπιγραφὴ δίστιχος ἐπιταφία, κεκομμένη, εὑρεθεῖσα ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«. . . . . -μπου υἱὸς Κυρεῖνα Διό<δ>ωρος ἥρως»[3]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

32

Δίστιχος ἐπιταφία πιθανῶς ἐπιγραφή, κεκομμένη, ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς κεκομμένης δεξιόθεν ὕψ. 0,46, πλ. 0,25—0,35 καὶ πάχ. 0,07 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἐκ τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Αὐρ(ήλιος) Δημοσθένης Δημοσθένο<υς . . . .> γραμματεὺς καὶ πατήρ . . . . .»

Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς τῆς αὐτῆς πλακὸς ἡ χριστιανικὴ δίστιχος ἐπιγραφή:

«† Ὑπερεκ Υμ<ήθη> (sic) Δόμνη Διου. . . . . .».

ἀριστερόθεν δὲ ταύτης ἡ δίστιχος ὡσαύτως:

---

1) D i e h l, inscr. Latinae Christ. I, 20, ἀρ. 67α΄.
2) D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 354, ἀρ. 61.
3) D o b r o u s k y, Arch. épigr. Mitth. τόμ. XVIII, ἔτ. 1895, σελ. 118, ἀρ. 34.—C a g n a t, inscr. Gr. 1, σελ. 250, ἀρ. 763.

«Ἐπίπολις .... Ἐπιθυμήτου ὑπ<ερεκνμήθη> .....»[1]).

Ἐπίπολις πιθανῶς ἐξηλληνισμένον τὸ Θρακικὸν ὄνομα Ἑπτήπορις.

33

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Καραδζαλῆ, νοτιοδυτικῶς τῆς Στάρα-Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Ο<ὔ>λ(πιον) Πόπ(ι)λιον <Ε>ὐκράτους ἀρ<χ>ιερέα κατὰ δόγμα τῆς γλυκυτάτης πατρίδος οἱ παῖδες αὐτοῦ. Εὐτυχῶς»[2]).

34

Ὀκτάστιχον τμῆμα ἀναθηματικῆς ἢ ὁδομετρικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου κεκομμένης στήλης ὕψ. 1,93, διαμέτρου κάτω 0,43 καὶ ἄνω 0,34 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Καλιτζέροβον, περιφερείας Στάρας Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 238—244.

«<Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορα Καίσαρ>α <Μ(ᾶρκον) Ἀντώνιον Γορδιανό>ν, <εὐτυχῆ, εὐσεβῆ, σε>β(αστὸν) <καὶ τὴν θεοφιλε>στάτην <Φ>ο<υρ>ίαν Σαβεινιανὴν Τρανκυλλεῖναν σύνβιον αὐτοῦ ἡ <λ>ανπροτάτη Τραϊανέων πόλις, ἡγεμονεύοντος Πονπωνίου Μαγιανοῦ πρεσβ(ευτοῦ) ἀντιστρατήγου. Εὐτυχῶς»[3]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

35

Ἑπτάστιχον τμῆμα ἀναθηματικῆς ἢ ὁδομετρικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ μαρμαρίνης κεκομμένης στήλης ὕψ. 0,79 καὶ διαμέτρου 0,34 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Μουσάτσεβον, περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Εἶναι ἀντιγραφὴ πιστὴ τῆς προηγουμένης.

«<Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ(ᾶρκον) Ἀντώνιον Γορδιανόν, εὐτυχῆ, εὐσεβῆ, σεβ(αστὸν) καὶ τὴν θεοφιλεστάτην Φουρί>αν Σαβι-

1) Dimitrow, Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. VI, ἔτ. 1930—31, σελ. 139 καὶ 137, ἀρ. 3.

2) Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 356, ἀρ. 61.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 250, ἀρ. 761.

3) Dimitrow D. Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. VI, ἔτ. 1930—31, σελ. 301, ἀρ. 5.

νιαν<ὴν Τρανκυλλ>εῖναν, σεβ(αστήν), σύν<βιον αὐ>τοῦ ἡ λαμπροτάτη Τρα<ϊανέω>ν πόλις, ἡ(γ)εμονεύοντος <τῆς Θρᾳκῶ>ν ἐπαρχείας Ποντιων(ί)ου Μαγ<ιανοῦ πρεσβ(ευτοῦ) Σε>β(αστοῦ) ἀντιστρ(α)τήγου. Εὐτυχῶς»[1]).

36

Ὀκτάστιχον τμῆμα ὁδομετρικῆς ἐπιγραφῆς ἐπὶ μαρμαρίνης κεκομμένης στήλης ὕψ. 0,97 καὶ διαμέτρου 0,36 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Καλουγέροβον, περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 222—235.

«<Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορι Καίσαρι Μ(άρκῳ) Αὐ>ρ(ηλίῳ) Σευήρ<ῳ Ἀλεξάνδρῳ, εὐτυχε>ῖ, <εὐσεβεῖ, σ>εβ(αστῷ) ἡ λ<α>νπροτά<τη Θρ>ᾳκῶν Τραϊανέων <πόλι>ς, ἡγεμονεύον<τος> Ρουτειλλίου Πούδεν<τος> Κρισπίνου, πρεσ<β(ευτοῦ) Σ>εβ(αστοῦ) ἀντιστρα<τή>γου κ΄»[2]).

37

Ἐπιγραφὴ ἑνδεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ μαρμαρίνου βάθρου εὑρεθέντος περὶ τὴν Στάραν Ζαγόραν. Ἀπὸ τοῦ 235—238.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Τὸν μέγιστον καὶ θειότατον καὶ θεοφιλέστατον Καίσαρα <Γ(άϊον) Ἰούλιον Οὐῆρον Μαξι>μεῖνον αὐτοκρ<ά>τορα, σεβα(στόν), <Γερμαν>ικὸν μέγιστον, Δακικὸν μέγιστον, Σαρματικὸν μέγιστον <ἡ λαμπροτάτη> Τραϊανέων πό<λις>. Εὐτυχῶς»[3]).

38

Ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος ἀναθηματικὴ εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Σεϊμενλῆ, περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἐκ τοῦ τρίτου—τετάρτου αἰῶνος.

«< . . . . Ἀπόλλων>ι <θε>ῷ ἐπ<η>κόῳ καὶ σω<σ>ιέ<ρ>γ<ῳ> Τράλις Δολήους ὁ καὶ Σκοπιάδης εὐξάμενος <τ>ὸ<ν> βωμὸν ἐκ τῶν ἰδίων κατ<ε>σκεύασεν»[4]).

Ἐ π ή κ ο ο ς καὶ σ ω σ ί ε ρ γ ο ς ἐπίθετα τοῦ Ἀπόλλωνος ἰδιό-

---

1) D i m i t r o w D. Αὐτόθι. σελ. 300, ἀρ. 4.

2) D i m i t r o w D. Αὐτόθι τόμ. VII, ἔτ. 1932—33, σελ. 303, ἀρ. 6.

3) Γ. Π α π α δ ο π ο ύ λ ο υ, «Πανδώρα», ἔτ. 1868, σελ. 457, ἀριθ. 4.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 351, ἀρ. 61.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 248, ἀρ. 755.

4) J i r e c e k, Arch. épigr. Mitth. ἔτ, 1881, σελ. 449.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 357, ἀρ. 61.

τητος σημαντικά. Ἕτερα αὐτοῦ ἀπαντῶσιν ἐν Θρᾳκικαῖς ἐπιγραφαῖς τά: γενικὸς ἢ γενιακός, δεσπότης, ἰητρός, ἰσχυρός, πατρῷος, προγονικός, σωτήρ [1]).

Δ ο λ ή ο υ ς εἶναι μᾶλλον πτώσεως ὀνομαστικῆς, τ. ἔ. τὸ Λατινικὸν D o l ê u s μεταγραφὲν ἑλληνιστί. Τὸ Θρᾳκικὸν ὄνομα εἶναι Δ ό λ η ς—ου. λατ. D o l e s—D o l ê u s—D o l a n u s.

39

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου ἐξ ἀσβεστολίθου βωμοῦ, κεκομμένου κάτωθι, ὕψ. 0,50, πλ. 0,43, πάχ. 0,81 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν τῇ κώμῃ Ἀβτζὴ-Δουβαντζά, νοτίως τῆς Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Αὐρ(ήλιος) Μουκιαν<ὸς> Μ(η)τ<ρί;> τόν βωμὸν εὐχῆς ἕνεκ<εν>» [2]).

Ἂν ἡ συμπλήρωσις εἶναι ὀρθή, Μ ή τ η ρ (θεῶν) ἦτο ἡ Κυβέλη. Ἄλλως ὁ βωμὸς ἐστήθη ὡς ἐπιτάφιον μνημεῖον ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρὸς τοῦ ἀναθέτου κατ᾽ εὐχήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

40

Δίστιχος ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ κάτωθι μαρμαρίνου ἀναγλύφου τοῦ Θρᾳκὸς ἱππέως ὕψ. 0,22, πλ. 0,30 καὶ πάχ. 0,02 τοῦ μ. κεκομμένου, εὑρεθέντος ἐν τῇ θέσει Μποϊτσομπουνάρ, βορειοδυτικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου—τρίτου αἰῶνος.

«Αὐλούζενις Δεοσπούρεος, εὐχαριστήριον» [3]).

Τὰ ὀνόματα Θρᾳκικά. Δ ε ό σ π ο ρ ι ς, λατιν. Deospor καὶ Deoporis καὶ κατὰ μετασχηματισμὸν Deopuis. Πιθανῶς ἀντὶ Diosporis κατ᾽ ἐπίδρασιν τοῦ φθόγγου e τοῦ Λατινικοῦ Deus.

---

1) K a z a r o w G. Thrakische Religion, ἐν τῇ Pauly-Wissowa Realenzyklopädie, λέξις Thrake παραρτ. 1935, σελ. 502.

2) J i r e c e k, Arch. épigr. Mitth. τόμ. X, σελ. 104, ἀρ. 3.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 140, ἀρ. 152.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 356, ἀρ. 61.

3) K o z o u c h a r o w A t h., Bull. de la soc. arch. Bulg. ἔτ. 1914, τόμ. IV, σελ. 267.— K a z a r o w, Bull. de l'inst. arch. Bulg. ἔτ. 1923—24, σελ. 69, ἀρ. 1.

41

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Οὐμούρροβον δυτικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας ἐπὶ τῆς εἰς Φιλιππούπολιν ἀγούσης ὁδοῦ. Ἀπὸ τοῦ τρίτου—τετάρτου αἰῶνος.

«<Ἀγ>αθῇ Τύχῃ. <Κ>ωμῆτε (sic) Ζυλουζην**ὺ** (sic) Αὐρηλίῳ Μουκιανῷ ***Ει***ουλιανοῦ (sic) πρ**η**τωριανῷ. Ἔλαβεν εὐχαριστήρια παρὰ κωμητῶν»[1]).

42

Ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Κεσπετλῆ, περιφερείας Στάρα-Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 202.

«Ἀγαθῇ Τύ<χῃ>. Ἐπὶ αὐτοκράτορος Λ(ουκίου) Σεπτιμίου Σευήρου <καὶ Μ(άρκου) Αὐρηλίου Ἀντω>νείνου Καίσαρος ὑπάτων, Διὶ Σεβαζίῳ Ἀρσε . . . . ναόν (;) κατασκευασθέντα ἐπὶ βασιλέως Θρ<ᾳκῶν. . . . . καὶ ὑ>πὸ τοῦ μακροῦ χρ<ό>νου διαφθαρέντ<α . . . . . .»[2]).

Πρόκειται πιθανῶς περὶ ἐπισκευῆς ἢ ἀνακαινίσεως παλαιοῦ ναοῦ κατασκευασθέντος ὑπό τινος τῶν Θρακῶν βασιλέως. Τελευταῖοι τῶν Ὀδρυσῶν βασιλεῖς ἦσαν Κότυς V καὶ Ροιμητάλκας ΙΙ καταλυθέντος τοῦ βασιλείου αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων τῷ 46 μ. Χ.

Ὁ Ζεὺς ταυτίζεται τῷ Σεβαζίῳ ἢ Σαβαζίῳ, Φρυγοπελασγικῷ Θεῷ[3]).

43

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Ναλδούκιν παρὰ τῇ Στάρᾳ Ζαγόρᾳ. Ἀπὸ τοῦ 212—217.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. <Μη>τέρα κάστρων Ἰου(λίαν) Δόμναν Σεβ(αστὴν)

1) D o b r o u s k y, Sbornik za narodno oumotvorenie (= ἀνθολόγιον πνευματικῆς ἐθνικῆς ἀναπτύξεως) τόμ. IV. ἔτ. 1899. σελ. 117, ἀρ. 24.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 244, ἀριθ. 738.

2) D o b r o u s k y, Arch. épigr. Mitth. τόμ. XVIII, ἔτ. 1895, σελ. 119, ἀρ. 36.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 246, ἀρ. 744.

3) Περὶ τοῦ Σ α β α ζ ί ο υ, ἴδε Μ υ ρ τ. Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, Περὶ τῆς Θρησκείας τῶν Θρᾳκῶν, «Θρᾳκικὰ» τόμ. V, ἔτ. 1934, σελ. 50. Περὶ δὲ τῶν μυστηρίων Σ α β α ζ ί ω ν, Κ. Κ ο υ ρ τ ί δ ο υ, «Ἱστορία τῆς Θρᾴκης», σελ. 258 κ. ἑξῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἡ πόλις ἐπὶ συ<ν>αρχίας Ἀ.... Δημητρίου Ἀπφ(ί)ου. Εὐτυχῶς»[1]). Ἄπφιος=Ἄππιος.

Πρόκειται περὶ τῆς μητρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μάρκου Αὐρηλίου Σεβήρου Ἀντωνίνου, τοῦ ἐπικαλουμένου Καρακάλλα. Μήτηρ κάστρων= mater castrorum[2]).

44

Ἐπιγραφὴ δεκατρίστιχος ἀναθηματική, κεκομμένη ἐν τῇ ἀρχῇ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς κεκομμένης ἄνωθεν, ὕψ. 1,15, πλ. 0,77 καὶ πάχ. 0,25 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Ἀραμπάκιοϊ, νοτίως τῆς Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 575—576.

«...... <Φλ(αβίου) Ἰουστίνου> αἰωνίο<υ> Α<ὐγούστ>ου καὶ αὐτοκράτορος, ἔτους ἑνδεκάτου καὶ Φλαβίου Τιβερίου Κωνσταντίνου τοῦ εὐτυχεστάτου ἡμῶν Καίσαρος, ἔτους δευτέρου ἰνδ(ικτιῶνος) Θ΄, ἐπὶ Ἀρμάτου βικαρίου Θράκης διὰ Χρυσαφίου ζυγοκάβου»[3]).

Ἕτερος βικάριος Θράκης μνημονεύεται ἐν ἐπιγραφῇ ὁ Σολόμων[4]).

45

Ἐπιγραφὴ δεκατετράστιχος ἀναθηματική, ἐπὶ τετραπλεύρου μαρμαρίνης πλακὸς ὕψ. 0,41, πλ. 0,53 καὶ πάχ. 0,07 τοῦ μ. εὑρεθείσης παρὰ τῇ κώμῃ Ἀσπαρούχοβον οὐ μακρὰν τῆς Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 222—325.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Θεῷ Δολιχηνῷ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ἡμῶν ἀνικήτου καὶ **ἐ**ωνίου (sic) διαμονῆς καὶ ν**ή**κης (sic) αὐτοκράτορ**ι** Καίσαρ**ι** Μάρκ**ῳ** Αὐρ(ηλί)**ῳ** Σευήρ**ῳ** Ἀλεξάνδρ**ῳ** (sic), εὐσεβοῦς, εὐτυχοῦς, σεβαστοῦ καὶ Ἰουλία(ς) Μαμαία(ς) σεβαστῆς καὶ ἱερᾶ(ς) συνκλήτου καὶ δήμ**ω** (sic) Ρω-

---

1) Foucart, Bull. corr. héll. ἔτ. 1882, σελ. 182, ἀρ. 4.—Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 355, ἀρ. 61.—Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 247, ἀρ. 751.

2) Πρβλ. Λατιν. ἐπιγρ. ἐν τῇ συλλογῇ ἐπιγρ. Φιλιππουπόλεως Μυρτ. Ἀποστολίδου ὑπ' ἀρ. 117, ἐν τοῖς «Θρᾳκικοῖς» τόμ. στ΄, ἔτος 1935, σελ. 175.

3) Jirecek, Monats-ber. Berl. Acad. ἔτ. 1881, σελ. 445.—Foucart, Bull. corr. héll. τόμ. VI, ἔτ. 1882, σελ. 185, ἀρ. 8.—Dumont-Homolle, Mélanges, σελ. 355, ἀρ. 61.—Kalinka, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 73, ἀρ. 81.

4) Μυρτ. Ἀποστολίδου, Συλλογὴ ἐπιγρ. Φιλιππουπόλεως, ἀρ. 16, «Θρᾳκικά», τόμ. στ΄. σελ. 175 καὶ Ἀρχεῖον Θρακ. γλωσ. Θησαυροῦ τόμ. Β΄. ἔτος 1935—36, ἡ τοῦ βικαρίου τῆς Θράκης Σολόμονος ἐπιγραφή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μαίων καὶ ἱερῶν στρατευμάτων καὶ βουλῆς καὶ δήμου Αὐγούστης Τραϊνῆς Αὐρ(ήλιος) Σαβεῖνος Θεοφίλου Σῦρος ἱερεὺς καὶ (σ)υνέμπορος τῆς Δακίας καὶ Αὐρ(ήλιος) Πρίμος Ἀστε(ί)**ω τῶ** καὶ Ἰουλί**ω** (sic) ΒΛ τῆς Δακίας, Σεπτιμία Τορολὶς Σουθί**ω** (sic) [ἀναλαβὸν τὸν ν<αὸ>ν] ἀναλαβόντες τὸν ναὸν κατὰ τὸν νόμον καὶ δυσκιπλίναν τῆς ἱερ**ο**<σύνης> (sic). Εὐτυχῶς»[1]).

Σημειωτέα ἡ χρῆσις τῆς δοτικῆς ἐν τοῖς: α ὐ τ ο κ ρ ά τ ο ρ ι κτλ., δ ή μ ω, Ἀ σ τ ε ί ω κτλ. Σ ο υ θ ί ω ἀντὶ τῆς γενικῆς ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀμάθειαν τοῦ λιθοξόου ἢ τὴν ἄγνοιαν τῆς γλώσσης παρὰ τοῦ συντάκτου τῆς ἐπιγραφῆς.

Δ ο λ ι χ η ν ό ς, τοπωνυμικὸν ἐπίθετον τοῦ Διὸς ἐκ τῆς πόλεως Δ ο λ ί χ η[2]) τῆς Κομμαγηνῆς ἐν Συρίᾳ[3]), ἐξ ἧς προήρχοντο οἱ ἀφιερωταὶ (Jupiter Dolichenus).

Τ ο ρ ο λ ὶ ς ἡ, Τ ό ρ ο λ ο ς ὁ, ὀνόματα ἀπαντῶντα παρὰ τοῖς Θραξί, πρλβ. Τ ό ρ υ λ λ ο ς ἐκ τοῦ τ ο ρ [illegible].

Σ ο ύ θ ι ο ς, ὁ, καὶ Σ ο υ θ ί α ς, [illegible] ἀντὶ τοῦ Ξ ο υ θ ί α ς ἐκ τοῦ Ξ ο ῦ θ ο ς (=ξανθὸς) ἢ Σ ο ύ δ ι ο ς ἐκ τοῦ Λατινικοῦ s u d u m (=εὐδία), ἄρα εὔδιος, καθάρειος.

ἀ ν α λ α β ὸ ν τ ὸ ν ν α ό ν, παρέλκει, χαραχθὲν ἐσφαλμένως ὑπὸ τοῦ λιθοξόου.

δ ι σ κ ι π λ ί ν α—disciplina=ἔθος, τάξις.

46

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Καραουρμάν, δυτικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας ἐπὶ τῆς εἰς τὴν Φιλιππούπολιν ἀγούσης ὁδοῦ, ὅπου ὁ σταθμὸς Ranilum. Οἱ μὴ μνημονευόμενοι αὐτοκράτορες πιθανῶς εἶναι ὁ Σεπτίμιος Σεβῆρος καὶ ὁ υἱός του Καρακάλλας. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Διὶ μεγίστῳ Δολιχηνῷ, ὑπὲρ σωτηρίας καὶ νείκης τῶν κυρίων αὐτοκρατόρων Κάστωρ καὶ Ἀκύλας καὶ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης κατὰ κέλευσιν τοῦ Θεοῦ οἱ ἱερεῖς ἀνέθηκαν»[4]).

---

1) K a z a r o w G. Un nouveau monument rélatif au culte du Dieu Dolichenus, Ἐπετηρ. Ἐθνικοῦ μουσείου Σοφίας, ἔτ. 1922—25, σελ. 120 κ. ἑξῆς.

2) Σ τ ε φ ά ν ο υ Β υ ζ α ν τ ί ο υ, ἐν τῇ λ.

3) Σ τ ρ ά β ω ν ο ς, Γεωγραφικά, XVI, 2, 3.

4) D o b r o u s k y, Sbornik, τόμ. IV, ἔτ. 1899, σελ. 63—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 244, ἀρ. 737.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

47

Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἀναθηματική, κεκομμένη καὶ τετριμμένη, εὑρεθεῖσα ἐν τῇ κώμῃ Δαλμπικῇ, περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 193—211.

«...... <ἡγεμονεύοντος Στα>τειλίου Βαρβάρου, ὑπάτου ἀποδεδειγμένου ..... <ἐ>πὶ συναρχίας Σεπτ<ιμ>ίου Αὐρ<η(λίου)> Βάσσου»[1]).

Ὁ Στατείλιος Βάρβαρος ἡγεμόνευσε τῆς ἐπαρχίας Θράκης ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου, legatus Thraciae et Germaniae superioris[2]).

48

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἐπιταφία, κεκομμένη ἀριστερόθεν, ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς πλ. 0,62 καὶ ὕψ. νῦν 0,55 τοῦ μ. εὑρεθείσης παρὰ τῇ κώμῃ Κουρμπέτι νοτίως τῆς Στάρα Ζαγόρας κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ Πίζου εἰς Ἄρζον ἄγουσαν. Ἀποτελεῖ τετράστιχον ἡρωελεγεῖον. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου—τρίτου αἰῶνος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Κοινὸν <ἔ>χ<ειν π>ρὸς ἀδελφ<ῷ> ἐγὼ <τ>έλος ἐξ Ἀίδαο
καὶ δῶρον τύμβου κοινὸν ἔχειν ἔλαχον·
<Ἰ>νγένοον δ᾽ ἐκάλουν με, θανόντα δ᾽ ἔθαψέ με μήτηρ
Σεῖτις ἀδελφειῷ κοινὰ χαριζομένη»[3]).

Ὁ Dumont συμπληροῖ ἀντὶ Ἰ ν γ έ ν ο ο ν (λατ. Ingenuus)— Π ε ρ σ ί ν ο ο ν, ὁ δὲ Jirecek ἀντὶ τοῦ Σ ε ῖ τ ι ς τοῦ Dumont, ὅπερ φαίνεται ἡμῖν προσφυέστερον τῷ μέτρῳ, Σ ε ί τ η. Τὰ ὀνόματα Σ ί τ α ς, Σ ί τ η, Σ ῖ τ ι ς, λατιν. Sita ἀπαντῶσι παρὰ τοῖς Θραξί· πρβλ. καὶ τὰ σύνθετα: Σ ι τ ά λ κ η ς, Σ ε ι τ ί ζ ε ν ι ς, Σ ε ι τ ι κ έ ν θ η ς, Σ ε ι τ α ο ύ ε ν ι ς.

---

1) D o b r o u s k y, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XVIII, ἔτ. 1895, σελ. 118, ἀρ. 35.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 247, ἀρ. 747,

2) L i e b e n a m, Die Legaten, σελ. 394, ἀρ. 23 καὶ σελ. 220.

3) J i r e c e k, Monatsber. Berl. Akad. ἔτ. 1881, σελ. 448.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 356. ἀρ. 61.— H. κ α ὶ K. S k o r p i l, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XV, σελ. 109, ἀρ. 64.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 269. ἀριθ. 340.

49

Ἐννεάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης κυλινδροειδοῦς στήλης ὕψ. 0,68 καὶ διαμέτρου 0,25 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Κρηὶν παρὰ τῇ πόλει Καζανλικίῳ περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἢ τρίτου αἰῶνος.

«Ἀπόλ<λων>ι πατρῴῳ Δορταζηνῷ Μ(ᾶρκος) Αὐρ(ήλιος) Βειβιανός, ἱππεὺς Ῥωμαίων κὲ (sic) Μ(ᾶρκος) Αὐρ(ήλιος) Μουκιανός, οἱ Ρουστί<κ>ου (παῖδες) φιλαδελφ<ίας> χαριστήριον»[1]).

Ὁ Kazarow συμπληροῖ φ ι λ ά δ ε λ φ<ο ι> καὶ παραλείπει τό: π α ῖ δ ε ς, ὅπερ δηλοῦται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ διὰ τοῦ σημείου τῆς παραλείψεως S.

50

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 1,76, πλ. 0,55 καὶ παχ. 0,5[illegible] τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐπὶ τοῦ Αἵμου παρὰ τῇ ὁδῷ τῇ ἀγούσῃ ἀπὸ Τραϊνῆς Αὐγούστης εἰς τὴν κάτω Μοισίαν (Moesia inferior) ἐν ᾧ τόπῳ ἔκειτο τὸ ἀρχαῖον ἐμπόριον Δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ρ α ι, ἀποικία τῶν Τραϊανέων. Ἀπὸ τοῦ 175.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Μᾶρκον Αὐρήλιον Ἀντωνεῖνον, αὐτοκράτορα, Γερμανικόν, Σαρματικόν, Μηδικόν, Παρθικὸν ἡ πόλις ἡ Τραϊανέων τὸν αὑτῆς κτίστην ἐν τῷ ἐνπορίῳ ἐν Δισκοδουρατέραις, ἡγεμονεύοντος τῆς ἐπαρχίας . . . . . .»[2]).

Ὁ Detschew ὑπολαμβάνει τὸ τοπωνύμιον Δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ρ α ι καθαρῶς Θρᾳκικὸν καὶ ἐτυμολογεῖ τὸ Δ ι σ κ ο ἐκ τοῦ ˈd v i s-k o=διπλοῦς (ὡς τὸ Λατινικὸν bini ἐκ τοῦ dvis-no), παραβάλλει τὸ δ ο υ ρ ό - τ ε ρ α ι πρὸς τὸ Θρᾳκικὸν Δ ο υ ρ ό σ τ ο ρ ο ν=ἰσχυρὸν φρούριον, ἐξισοῖ τὸ τ ε ρ α ι πρὸς τὸ d e r v o (βουλγαριστὶ ξύλον)=ἰσχυρὸς καὶ τὸ Θρᾳκικὸν Δ ά λ α-Τ ά ρ β α ἐκ τοῦ D a l a-d a r v a καὶ κατὰ ταῦτα

1) Μ υ ρ τ ί λ ο υ Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, Ἐπιγραφαί, «Θρακικά», τόμ. Β, ἔτ. 1929, σελ. 11, ἀρ. 1.— K a z a r o w G. Antike Denkmäler aus Bulgarien Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. II, ἔτ. 1923—24, σελ. 80.

2) V e l k o w I v a n, Antike Denkmäler aus Bulgarien, Ἐπετηρὶς Ἐθν. μουσείου Σοφίας, ἔτος 1922—25, σελ. 129, ἀρ. 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἑρμηνεύει τὸ Δ ι σ κ ο-δ ο υ ρ ό τ ε ρ α ι — Δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ρ α ι ὡς ἔγγιστα «διπλοῦν ἢ δὶς ἰσχυρὸν φρούριον»[1]).

Καθ' ἡμᾶς ἡ λ. εἶναι Ἑλληνική, ὥσπερ καὶ οἱ ἀποικίσαντες τὸ ἐμπόριον τότε Τραϊανεῖς ἦσαν Ἕλληνες ἢ ἑλληνίζοντες. Ἐτυμολογεῖται δὲ τὸ Δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ρ α ι ἐκ τοῦ δ ί σ κ ο ς + δ ο υ ρ ά τ ε ι ο ς (ξύλινος, ἐκ τοῦ δ ο ῦ ρ α — δ ο ύ ρ α τ α Ἰωνιστὶ ἀντὶ δ ό ρ α τ α — δ ό ρ υ = ξύλον). Τ. ἔ. ἐκ τοῦ δ ί σ κ ο ι δ ο υ ρ ά τ ε ι ο ι (γράφεται δ ο υ ρ ά τ ε ι ο ι καὶ δ ο υ ρ ά τ ι ο ι) = ξύλινοι δίσκοι, ὅπερ ἐλέγετο κατὰ μετωνυμίαν διὰ τὸ μέρος κατ' ἀρχάς, ἐν ᾧ περιείχοντο οὗτοι ἢ κατεσκευάζοντο, ἐσχηματίσθη τὸ παράθετον ἐπίθετον δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ι ο ς, ἐξ οὗ τὸ πλησμονῆς σημαντικὸν δ ι σ κ ο δ ο υ ρ α τ ε ρ ὸ ς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ συνοικισμοῦ Δ ι σ κ ο δ ο υ ρ ά τ ε ρ α ι (πρβλ. Πλαταιαί, Θεσπιαί, Πρασιαὶ κτλ) τ. ἔ. τόπος, ἐν ᾧ κατασκευάζονται δ ί σ κ ο ι δ ο υ ρ ά τ ε ι ο ι, δηλ. ξύλινοι δίσκοι ἢ τόπος πλήρης ξυλίνων δίσκων[2]). Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ νῦν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐπὶ τοῦ Αἵμου κατασκευάζονται ξύλινα ἀγγεῖα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

51

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου, κεκομμένου ἄνωθι, ὕψ. 1,24, πλ. 0,58, πάχ. 0,58 τοῦ μ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἀπὸ τοῦ 195.

«<Ἀγαθῇ Τύχῃ. Λ(ούκιον) Σεπτίμιον Σεουῆρον αὐτοκράτορα> Ἀραβικόν, Ἀδιαβηνικὸν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Τραϊανέων (τὸν) αὐτῆς κτίστην ἐν τῷ ἐνπορίῳ αὐτῆς Δισκοδουρατέραις, ἡγεμονεύοντος τῆς Θρακῶν ἐπαρχείας Καικίνα Λάργου, ἐπιμελουμένου Οὐλ(πίου) Ἀγησάνδρου»[3]).

52

Ἐπιγραφὴ δεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἢ ὁδομετρικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 1,47, πλ. 0,65 καὶ πάχ. 0,53 τοῦ μ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἀπὸ τοῦ 235—238.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. <Τὸν μέγιστον καὶ θειότατον Καίσαρα Ἰούλιον Οὐ-

---

1) Αὐτόθι κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Welkow.

2) Ἴδε Μ υ ρ τ. Ἀ π ο σ τ ο λ ί δ ο υ, Περὶ τῆς γλώσσης τῶν Θρακῶν, σελ. 189, σημ. 6, «Θρακικά», τόμ. Γ΄. ἔτ. 1932.

3) V e l c o w I v a n, αὐτόθι, σελ. 130, ἀρ. 2.

ἦρον Μάξιμον (;>, αὐτοκράτορα, εὐσεβῆ, εὐτυχῆ, σεβ(αστὸν) ἡ βουλ(ὴ) καὶ ὁ δῆμ(ος) τῆς Τρ<α>ϊνέων τὸν αὐτῆς κτίστην ἐν τῷ ἐνπορίῳ αὐτῆς Δισκοδουρατέραις, ὑπατεύοντος τῆς Θρᾳκῶν ἐπαρχείας Τ(ίτου) Κλοδίου Σατουρνείνου, ἐπικαλουμένου Νουμερίου Σκέλητος. Εὐτυχῶς β'»[1]).

Οὕτω συμπληροῖ ὁ Velkow. Ἀλλ' ὁ Τ. Κλόδιος Σατουρνεῖνος ἡγεμόνευσε τῆς ἐπαρχίας Θρᾴκης κατ' ἄλλην ἐπιγραφὴν [2]) ἐπὶ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου (222—235).

53

Ἐπιγραφὴ ἑπτάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 1,45, πλ. 0,56 καὶ πάχ. 0,51 τοῦ μ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἀπὸ τοῦ 210—217.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. <Ἰουλίαν Σεβαστήν, μητέρα ;> κάστρων (ἡ) βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῆς Τραϊανέων τὸν αὐτῆς κτίστην ἐν τῷ ἐνπορίῳ αὐτῆς Δισκοδουρατέρες (sic), ἡγεμονεύοντος τῆς Θρᾳκῶν ἐπαρχείας Κορεσνίου Μαρκέλλου»[3]).

Ὁ Κορέσνιος Μάρκελλος τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ ἐν ἐπιγραφῇ ὡς ἡγεμονεύσας τῆς ἐπαρχίας Θρᾴκης. Ἡ συμπλήρωσις ἐγένετο διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς αὐτοκρατείρας Ἰουλίας Δόμνης, μητρὸς τοῦ Καρακάλλα, διότι αὕτη προσαγορεύεται ἐν ἑτέραις ἐπιγραφαῖς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας μήτηρ κάστρων[4]).

54

Ἐπιγραφὴ ἑνδεκάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος, τεθραυσμένου κάτωθεν, νῦν ὕψ. 1,32, πλ. 0,48 καὶ πάχ. 0,48 τοῦ μ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου. Ἀπὸ τοῦ 222—235.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ[(ᾶρκον Αὐρ(ήλιον) Σεουῆρον Ἀλέξανδρ>ον, εὐσεβῆ, σεβαστόν, θεοῦ Ἀ<ντωνείνου> υἱόν, θεοῦ <Σεουήρου ἔγγονον> ἡ βουλὴ καὶ δῆμος Τραϊανέων πόλεως ἀνέστησεν, ἐπιμελουμένου Αὐρ(ηλίου) Λινεδίνιδος, πρώτου ἄρχοντ(ος)»[5]).

Ὡς γνωστὸν ὁ Σεπτίμιος Σεβῆρος εἶχε σύζυγον τὴν Ἰουλίαν Δό-

---

1) Velcow Ivan, αὐτόθι σελ. 131, ἀρ. 3.
2) Cagnat, inscr. Gr. I, ἀρ. 559.
3) Velkow Ivan, αὐτόθι, σελ. 133, ἀρ. 4.
4) Πρβλ. ἀνωτέρω ἐπιγρ. ὑπ' ἀρ. 43 καὶ σημ. 2.
5) Velkow Ivan, αὐτόθι, σελ. 134, ἀρ. 5.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μναν, μητέρα τοῦ Καρακάλλα. Ὁ Βασσιανὸς ὁ ἐπικαλούμενος Ἡλιογάβαλος, ἦτο υἱὸς τῆς Σοαιμίδος, πρεσβυτέρας θυγατρὸς τῆς Μαίσης, ἀδελφῆς τῆς Δόμνης, φερόμενος ὡς υἱὸς τοῦ Καρακάλλα καὶ ἔγγονος τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου. Ὁ δὲ Ἀλεξιανὸς ἢ Ἀλέξανδρος ἦτο υἱὸς τῆς Μαμαίας νεωτέρας ἀδελφῆς τῆς Σοαιμίδος, ἄρα ἐξάδελφος ἐκ μητρὸς τοῦ Ἡλιογαβάλου. Συνῆρξε δὲ τῷ Ἡλιογαβάλῳ τῷ 222 καὶ φονευθέντος αὐτοῦ ἐγένετο διάδοχος. Ἐν τοῖς νομίσμασιν ὁ μὲν Καρακάλλας καλεῖται Μ. Αὐρ. Σεπτι. Ἀντωνεῖνος, ὁ Ἡλιογάβαλος Μ. Αὐρ. Ἀντωνεῖνος, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Σεβῆρος ἐν ἐπιγραφαῖς Μ. Αὐρ. Σεβῆρος Ἀλέξανδρος. Κατὰ ταῦτα ἐν τῇ προκειμένῃ ἐπιγραφῇ, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ υἱοῦ τοῦ Ἀντωνείνου (Καρακάλλα) καὶ ἐγγόνου τοῦ Σεβήρου (Σεπτιμίου), τοιοῦτος ἐφέρετο ὁ Ἡλιογάβαλος καὶ οὐχὶ ὁ ἐξάδελφός του καὶ διάδοχος Ἀλέξανδρος. Ὅθεν ὁ συλλογεὺς νομίζει ὅτι ἡ συμπλήρωσις κακῶς ἔχει καὶ δέον νὰ διορθωθῇ εἰς «Μ[(ᾶρκον) Αὐρήλιον Ἀντωνεῖν]ον κτλ. θεοῦ Ἀ<ντωνείνου> υἱόν, θεοῦ <Σεουήρου ἔγγονον>». Ἀπὸ τοῦ 218—222.

55

Ἐπιγραφὴ ἀναθηματικὴ δίστιχος κεκομμένη ἐπὶ τμήματος ἀσβεστολίθου μήκους καὶ πλ. 0,15 τοῦ μ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου καὶ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«. . . . . ὁ δῆμος τῆς Τ<ραϊανέων . . . . . ἐ>ν ἐνπορίῳ Δ<ισκοδουρατέραις . . . .>»[1]).

56

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ὁδομετρική, κεκομμένη καὶ τετριμμένη ἐπὶ ἐκ γρανίτου στήλης, ὕψ. 1,08, περιφερείας 1,26 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Ἀκμπουνὰρ ἐπαρχίας Τσιρπὰν περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 218—222.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτο(ρι) Καίσαρι Μ(ά)ρ(κῳ) Αὐρηλίῳ <Ἀντωνείνῳ> θεοῦ Ἀ<ντωνεί>νου υἱῷ, θεοῦ Σευή<ρ>ου ἐγγόνῳ ἡ Τραϊανέων πόλις μείλιον ἡγ(εμονεύοντος) τῆς Θρᾳ(κῶν) ἐπαρχίας Πρωσίου Ρουφείνου»[2]).

---

1) Velkow Ivan, αὐτόθι, σελ. 136, ἀρ. 6.

2) H. καὶ K. Scorpil, Arch. epigr. Mittheil, τόμ. XV, σελ. 108, ἀρ. 63.— Kalinka, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 47, ἀρ. 43.— Cagnat, inscr. Gr. I, σελ. 218, ἀρ. 753.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ συμπλήρωσις <Ἀ ν τ ω ν ε ί ν ῳ> εἶναι τοῦ συλλογέως, διότι πρόκειται περὶ τοῦ Ἡλιογαβάλου[1]). Ἄλλως τε ὁ ἡγεμονεύων τῆς ἐπαρχίας Θρᾴκης L. Prosius Rufinus διετέλεσε τοιοῦτος ἐπὶ Ἡλιογαβάλου κατ' ἄλλας ἐπιγραφάς[2]). Οἱ ἀδελφοὶ Skorpil, οἱ δημοσιεύσαντες πρῶτοι τὴν ἐπιγραφήν, συνεπλήρωσαν <Σ ε υ ή ρ ῳ Ἀ λ ε ξ ά ν δ ρ ῳ> καὶ τὴν συμπλήρωσιν ταύτην παρεδέξαντο ὅ τε Kalinka καὶ ὁ Cagnat, ἀνάγοντες τὴν ἐπιγραφὴν εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου (222—235). Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ πρὸς μητρὸς θεία τοῦ Καρακάλλα Μ α ῖ σ α καὶ αἱ δύο αὐτῆς θυγατέρες Σ ο α ι μ ὶ ς καὶ Μ α μ μ α ί α, αἵτινες ἔζων ἐν Συρίᾳ, προσοικειωσάμεναι τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ ἀπείρου των πλούτου δὲν ἠσχύνθησαν νὰ διαδώσωσιν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς Σοαιμίδος Β α σ σ ι α ν ὸ ς ὁ ἐπιλεγόμενος Ἡ λ ι ο γ ά β α λ ο ς, ἅτε ἱερατεύων ἕως τότε εἰς τὸν ἐν Ἐμέσῃ ναὸν τοῦ Ἡλίου, ἦτο υἱὸς τοῦ Καρακάλλα, ὃν καὶ ἐπέτυχον ν' ἀναγορεύσωσιν αὐτοκράτορα, ὡς νόμιμον διάδοχον. Οὕτω μόνος ὁ Ἡλιογάβαλος ἐφέρετο υἱὸς τοῦ Καρακάλλα καὶ ἔγγονος τοῦ Σεβήρου.

57

Ἐπιγραφὴ δεκατρίστιχος ἀναθηματικὴ ἢ ὁδοιμετρικὴ ἐπὶ στήλης ἐκ λευκοῦ καὶ εὐτριπτοτάτου ἀσβεστολίθου, ὕψ. 0,90, περιφερείας 1,15 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Ἀπὸ τοῦ 244—249.

«Ἀγα<θῇ Τύχ>ῃ. Ὑπὲρ νείκ<ης κ<αὶ αἰ>ωνίου δι<αμ>ονῆς τοῦ θει<ο>τ<ά>του αὐτο<κράτ>ορ<ος> Κ<αίσαρο>ς Μ(άρκου) Ἰουλί<ου Φ>ιλίππου, <εὐτυχ>οῦς, εὐσεβ<οῦς,σεβ>ασ(τοῦ) κ<αὶ τῆς θ>εοφιλεσ<τάτης> Αὐγούσ<της Μα>ρκίας Ὠτακ<ιλίας> Σευή<ρας, ἡγ>εμονεύο<ντος τ>ῆς Θρᾳκῶν ἐπαρχίας Σέ<ξ>του Φ>ουρνίου Που<βλ>ιανοῦ, πρε<σβ(ευτοῦ> Σεβ(αστοῦ) ἀντιστρατήγου ἡ λα<μπροτά>τη Τραϊανέων πόλις. <Εὐ>τυχῶς»[3]).

Ὁ Cagnat ἀναγινώσκει καὶ ἀποκαθιστᾷ «<Ο>ὐιν<ί>ου Φ<αβ>ιανοῦ πρεσβευτοῦ κτλ.».

Ἐπειδὴ ὁ ὁμώνυμος τοῦ αὐτοκράτορος υἱὸς ἐγένετο συναύγουστος

1) Ἴδε ἀνωτέρω τὴν ὑπ' ἀρ. 54 ἐπιγραφήν.

2) Ἴδε D o b r o u s k y, Sbornik, ἔτ. 1900, σελ. 103.— L i e b e n a m, Die Legaten, σελ. 395, ἀρ. 27.— D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 314.

3) H. καὶ K. S k o r p i l, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XV. σελ. 108, ἀρ. 62.— C a g n a t, Revue archéol. ἔτ. 1892, τόμ. XIX, σελ. 294, ἀρ. 10.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 62, ἀρ. 64.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 249, ἀρ. 757.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἀπὸ τοῦ 246—7 καὶ δὲν μνημονεύεται ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, ἐνδέχεται αὕτη νὰ εἶναι προγενεστέρα τοῦ 246.

58

Ἐπιγραφὴ δωδεκάστιχος ὁδομετρικὴ ἐπὶ στήλης ἐρυθρόχρου ὕψ. 0,98 καὶ διαμέτρου 0,42 τοῦ μ. εὑρεθείσης παρὰ τῷ Τσιρπὰν περιφερείας Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ 198—210.

«Ἀγαθῇ Τύχῃ. Αὐτοκράτορι Λ(ουκίῳ) Σεπτιμίῳ Σεουήρῳ Περτίνακι, Ἀραβικῷ, Ἀδιαβηνικῷ, Παρθικῷ, μεγίστῳ κὲ (sic) Μ(άρκῳ) Αὐρ(ηλίῳ) Ἀντωνείνῳ σεβ(αστοῖς) κὲ (sic) Πουπλίῳ Σεπτιμίῳ Γέτᾳ καίσ<α>ρι ἡ Τραϊανέων πόλις (τὸ) μείλιον ηι΄. ἡγεμονεύοντος τῆς ἐπαρχείας Γ(αΐου) Καικίνα Λάργου, πρεσβ(ευτοῦ) Σεβ(αστῶν) ἀντιστρατήγου»[1]).

Τὸ μείλιον ηι΄ ἀντὶ ιη΄ (18ον).

Τὸ ἐν ταῖς ἑνικαῖς δοτικαῖς προσγεγραμμένον Ι, ὅπερ ἡμεῖς πανταχοῦ ὑπογράφομεν, σπανίως ἀπαντᾷ καὶ συνήθως ἐν τῷ Ἀ γ α θ ῆ ι Τ ύ χ η ι.

59

Δίστιχος ἐπιταφία ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμαρίνης στήλης ὕψ. 0,22, πλ. 0,18 καὶ πάχ. 0,12 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Σνεδινένια περιφερείας Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Προέρχεται ἀπὸ τοῦ τρίτου π. Χ. αἰῶνος.

«Διότιμος Σώζιος»[2]).

Σῷζις καὶ Σῶσις καὶ Σωσίας Ἑλληνικὰ ὀνόματα.

60

Μονόστιχος ἐπιγραφὴ ἀναθηματικὴ (;), κεκομμένη ἐπὶ μαρμαρίνου τμήματος θριγκοῦ ὕψ. 0,25, πλ. 0,48 καὶ πάχ. 0,22 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν τῇ κώμῃ Σαρασμαΐλ περιφερείας Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ πρώτου π. Χ. αἰῶνος, ἂν ἀναφέρηται εἰς τὸν Ρωμαῖον στρατηγὸν Λικίνιον Κράσσον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1) D o b r o u s k y, Sbornik, τόμ. XVI, σελ. 99, ἀρ. 2.— S e u r e, Bull. de corr. héll. τόμ. XXII, ἔτ. 1898, σελ. 522, ἀρ. 12.— C a g n a t-B e s n i e r, Revue archéol. τόμ. XXXVI, σελ. 307, ἀρ. 19.— K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 28, ἀρ. 33.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 245, ἀρ. 741.

2) V e l c o w I v a n, Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ IV, ἔτ. 1926—27, σελ. 317.

« . . . . . <Λικιν>ίῳ Κράσσῳ Φ<ρουγι . . . . .» [1]).

61

Ἐπιγραφὴ δεκαεξάστιχος πιθανῶς ἐπιταφία, κεκομμένη ἐν τέλει, ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου στήλης ὕψ. 1,66, πλ. 0,35—0,50 καὶ πάχ. 0,40 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Καραουρμὰν (σταθμὸς Ranilum) περιφερείας Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Αὐρ(ήλιος) Μουκια<ν>ὸς Δίνεος σκυτεὺ<ς> Κελληνὸς κὲ (sic) ἡ σύμβιος αὐτο<ῦ> Δό . . . . . .» [2]).

62

Ἐπιγραφὴ τρίστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τμήματος μαρμαρίνου τετραπλεύρου βωμοῦ, ἔχοντος ἀναγλύφους παραστάσεις καθ' ὅλας τὰς πλευράς του ὕψ. 0,64, πλ. 0,39 καὶ πάχ. 0,60. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου καὶ χρόνου.

«Αὐρ(ήλιος) Ἀριστενέτο<υ> (sic) ἀρχιμύστης ἐκ τῶν ἰδίων τῆς π<όλεως;>» [3]).

ἀρχιμύστης = ὁ πρῶτος, κορυφαῖος τῶν μυστῶν θρησκευτικοῦ τινος θιάσου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

63

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ὁροθετικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου πλακὸς κεκομμένης ἄνωθεν, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ὕψ. 0,37, πλ. 0,27 καὶ πάχ. 0,10 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Ὀρύζοβον περιφερείας Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χρόνου.

« . . . . . Δεκτηνίας Κοθιέου (;) κώμης τῆ<ς> Κοκελωνέ<ων> τοὺς ὅρους τεθείκαμεν» [4]).

---

1) Kalinka, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 335, ἀρ. 434.

2) Dobrousky, Arch. épigr. Mitth. τόμ. XVIII, σελ. 116, ἀρ. 29 καὶ Sbornik, τόμ. XII, σελ. 333, ἀρ. 22.— Kalinka, Denkmäler in Bulg. σελ. 250, ἀρ. 314.

3) Kazarow G. Bull. de la société arch. Bulg. ἔτ. 1915, τόμ. V, σελ. 1, ἀρ. 1.

4) Kazarow G. Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. II, ἔτ. 1923—24, σελ. 74.

64

Τετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπιγραφὴ κάτωθεν μαρμαρίνου ἀναγλύφου τοῦ Θρᾳκὸς ἱππέως, τεθραυσμένου, ὕψ. 0,37, πλ. 0,42 καὶ πάχ. 0,06 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν τῇ περιφερείᾳ Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Ἀγαθῇ <Τύχῃ>. . . . Πρόκλος ἐπικτηνείτης σὺν Εὐτυχιανῷ κολλήγᾳ ἐπηκόῳ Θεῷ ἥρω[τ]ι Κελλῶν εὐχὴν ἐποιήσαμεν ὑπὲρ τῆς ἐνθήκ<ης κ>αὶ αὐτῶν ἐλπίδος»[1]. Ὁ Velkow ἐσφαλμένως συμπληροῖ Κ έ λ λ ω ν (ι).

ἐ π ι κ τ η ν ί τ η ς, λατιν. jumentarius=ὁ ἐπὶ τῶν κτηνῶν καὶ ὑποζυγίων ὤν, κτηνοτρόφος.

κ ο λ λ ή γ α ς, λατιν. collega=συνάδελφος, ἑταῖρος.

ἥ ρ ω ς Κ ε λ λ ῶν=Κελληνός[2]. Ἐν ᾧ τόπῳ εὑρέθη τὸ ἀνάγλυφον ἦτο ὁ σταθμὸς C i l l i.

65

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἐπιτάφια ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου στήλης ὕψ. 2,15, πλ. 0,48 καὶ πάχ. 0,16 τοῦ μ. τετμημένης δίχα. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ἀνάγλυφος γυναικὸς κορμός. Εὑρέθη ἐν τῇ κώμῃ Μερτσιλερὶ περιφερείας Τσιρπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Ροῦφος Ρουφιανὸς στρατιώτης πραιτωριανὸς Ἑπτησικῷ Δορζένθου μητρὶ μνήμης χάριν»[3].

66

Ἐπιγραφὴ δεκαπεντάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου πλακός, κεκομμένης ἄνωθεν, ὕψ. 0,68, πλ. 0,42 καὶ πάχ. 0,15 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Τουρκμισλῆ περιφερείας Τσιρμπὰν-Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Ἀ<γαθῇ Τύ>χῃ. Συνποσιασταὶ <θ>εοῦ Ἀ(σ)κληπιοῦ: Γερμα-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

---

1) V e l k o w I v a n, Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. V, ἔτ. 1928—29, σελ. 379.

2) Ἴδε ἀνωτέρω ἐπιγρ. 61.

3) D o b r o u o k y, Sbornik, τόμ. VXI, σελ. 115, ἀρ. 22.— S e u r e, Bull. corr. héll. ἔτ. 1901, τόμ. XXV, σελ. 321, ἀρ. 21.—K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 250, ἀρ. 313.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 244, ἀρ. 739.

νὸς Γερμ<α>νοῦ, Ἑπτήτρ<α>λις Μουκα(πόρεος), Κότυς Δόλησς, Μουκάτραλις Ἑπτη(τράλεος), Ταρσᾶς Σκεληνός, Πίστους Σκέλου, Δόλης Δειζεζένε(ος), Μουκάβορι(ς) Αὔλου(πόρεος), Μουκάπορις Βρι-(ζένεος), Μουκάπορις Μουκα(πόρεος), Μουκάτ<ρ>αλις Δια(ζένεος;) Δόλης Βεί<ϑ>υος»[1]).

Οἱ συμποσιασταὶ (convivatores) πάντες σχεδὸν φέρουσι γνήσια Θρακικὰ ὀνόματα.

Π ί σ τ ο υ ς μεταγραφὴ τοῦ Λατινικοῦ Pistus (pinso=τύπτω, ἰγδίζω, κοπανίζω).

67

Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου πλακός, κεκομμένης ἄνωθι, ὕψ. 1,51, πλ. 0,60 καὶ πάχ. 0,18 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Ἀληπασᾶ, ὅπου ἡ Θρακικὴ κώμη Καρασούρα, περιφερείας Τσιρπάν. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν χρόνων.

«Αὐρ(ήλιος) Σε[υ]ουῆρος Εὐηνέου (sic) Πλούτωνι ἐπηκόῳ εὐχαριστήριον ἀνέστησεν»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

68

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἐπιταφία, ἀποτελοῦσα δίστιχον ἐλεγεῖον ἐπὶ ἐξ ἀσβεστολίθου βάθρου ἀνδριάντος ὕψ. 1,22, πλ. 0,82—0,65, εὑρεθέντος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

«Τὸν στρατι<ῇ> τεθνεῶτα Μο[υ]κάπορ[ε]ιν ἄνδρα Σαβεῖνον <σ>τῆσεν μνημοσύνην ἀνδρὸς ἐρασκομένη»[3]).

Ἀνάγνωστέον Μ ο κ ά π ο ρ ι ν. Ἐ ρ ά σ κ ο μ α ι—ἐρῶμαι, ἔραμαι· πρωτοφανὴς λέξις.

69

Ἐπιγραφὴ ἑπτάστιχος ἐπιταφία, ἧς οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι δα-

---

1) D o b r o u s k y, Arch. épigr. Mittheil. τόμ. XVIII, σελ. 116, ἀρ. 30 καὶ Sbornik, τόμ. XII, σελ. 333, ἀρ. 21.—K a l i n k a, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 157, ἀρ. 176.

2) D o b r o u s k y, Sbornik, τόμ. XII, σελ. 335, ἀρ. 28.— K a l i n k a, Denkm. in Bulg. σελ. 132 ἀριθ. 142.

3) H. καὶ K. S k o r p i l, Arch. épigr. Mitth. τόμ. XV, σελ. 105, ἀρ. 47.—K a l i n k a, Denkm. Bulg. σελ. 271, ἀρ. 343.

κτυλικοὶ ἑξάμετροι. ὁ γ΄, δ΄ καὶ ε΄ πεντάμετροι, ὁ ς΄ πεντάμετρος κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ καὶ ὁ ζ΄ ἑξάμετρος λαμβανομένης τῆς συλλαβῆς **Οὐὰ** (va) ὡς βραχείας. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου.

«<Τὸν> πάλε (sic) στρατιώτην, <νῦν> ἐντείμως βιότοι<ο>
τέρμα ἐὸν πλήσαντα παῖς διεδέξατ' ὁμοίως
ζηλώσας στρατιῆς ἐλπίδα τὴν γονέων,
τοῦ χάριν ἄνστησαν ἀμφοτέρω τοκέας.
Πατρὶ μὲν οὖν ἐστιν οὔνομα Διοφάνης,
κεδνὴν δὲ καλέουσιν μητέρα Κανδιδέαν,
αὐτὸν δ' ἐμ μέσσοισιν Οὐαλεντεῖνόν μ' ἐσορᾶτε»[1]).

Κ α ν δ ι δ έ α=Λευκὴ ἐκ τοῦ candidus. Ὡς φαίνεται τὸ ἐπίγραμμα προσηρμόσθη ἐπὶ ἄλλον.

70

Ἐπιγραφὴ ὀκτάστιχος ἀναθηματική, εὑρεθεῖσα ἐν Σηλύμνῳ, βορειοανατολικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας. Ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος.

«Ἀ<γαθῇ Τύ>χῃ. Θεῷ Ἀπόλλωνι Γενιακῷ Ἐστρακεηνῷ Ἄττιος Τερτιανὸς <β>ουλευτὴς Τραιανέων <ἀν>έστησεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ <καὶ τῆς σ>υνβίου Ρηγείνης <καὶ τῶν> τέκνων. Εὐτυχῶς»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

71

Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἀναθηματικὴ εὑρεθεῖσα ἐν Ὑαμπόλει, (Διαμπόλει) ἀπεχούσῃ τῆς Στάρα Ζαγόρας ἀνατολικῶς 78 χιλιόμετρα διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

«Αὐρ(ήλιος) Ἡρακλιανὸς ζῶν καὶ φρονῶν τοὺς ἀνδριάντας ἀνέστησεν ἑαυτοῦ καὶ τῆς γυναικὸς Ζιαμάρκης»[3]).

Ζ ι α μ ά ρ κ η, Θρᾳκικὸν ὄνομα, πρβλ. Ζ ι α κ ά τ ρ α λ ι ς· πιθανῶς τὸ πρῶτον συνθετικὸν Δ ι α κ ὸ ς-Δ ῖ ο ς.

---

1) D o b r o u s k y Sbornik, τόμ. IV, ἔτ. 1899, σελ. 116, ἀρ. 23.— S e u r e, Bull. corr. héll. τόμ. XXV, ἔτ. 1901, σελ. 320, ἀρ, 20.— C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 245, ἀρ. 742.

2) D o b r o u s k y, Sbornik, τόμ. V, ἔτ. 1901, σελ. 86, εἰκὼν 57.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 745, ἀρ. 740.

3) J i r e c e k, Arch. épigr. Mitth. ἔτ. 1886, σελ. 133.—D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 363, ἀρ. 62.

72

Ἐπιγραφὴ τετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ μαρμαρίνης πλακὸς ὕψ. 1,02, πλ. 0,52 καὶ πάχ. 0,10—0,12 τοῦ μ. κεκομμένης κάτωθεν καὶ εὑρεθείσης ἐν τῇ κώμῃ Τοπουζλάρ, περιφερείας Ὑαμπόλεως. Ἐν τῷ ἄνω τῆς πλακὸς μέρει ἀνάγλυφον τοῦ Θρᾳκὸς ἱππέως.

«Γενικῷ Ἀπόλλωνι Ἀτίλιος Οὐάλης, στρατιώτης λεγ(ιῶνος) <ζ> Κλ(αυδίας). . .»[1]).

73

Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἐπιταφία, εὑρεθεῖσα ἐν Ὑαμπόλει. Ἀποτελεῖ τρίστιχον ἐπίγραμμα, οὗ ὁ πρῶτος στίχος ἀναπαιστικὸς ἑξάμετρος. Ἀπὸ τῶν Ρωμαϊκῶν ἐν Θρᾴκῃ χρόνων.

«Ἀέρι δνοφερ<ῷ> κεκαλυ<μμ>ένον, <ἣ> περᾷ οἶκον
δυ<σ>άντητ<ο>ν <κ>ἀντεθ<εῖ>σαν ἔθηκα
παῖς Ἀπολινάριος Πέτραν ἐ<κ> Ρώμη<ς>. Εὐτυχῶς.»[2]).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

74

Ἐπιγραφὴ τρίστιχος ἀναθηματικὴ ἄνωθι καὶ κάτωθι μαρμαρίνου ἀναγλύφου τῶν Θεῶν τῆς ὑγείας Ἀσκληπιοῦ, Ὑγείας καὶ Τελεσφόρου ἐπὶ τετραπλεύρου πλακός, κεκυρτωμένης ἄνωθι, ὕψ. 0,17, πλ. 0,16 καὶ πάχ. 0,02 τοῦ μ. εὑρεθείσης ἐν Νόβᾳ Ζαγόρᾳ ἀνατολικῶς τῆς Στάρα Ζαγόρας.

«Ἀσκληπιῷ καὶ Ὑγ<εί>ᾳ καὶ Τελ<εσφόρῳ> Συνέρως καὶ Ἑρμιόνη εὐχὴν ἀνέθηκαν»[3]).

Γνήσιοι Ἕλληνες οἱ ἀφιερωταί. Πιθανῶς ἐκ τῶν Παρευξεινοποντίων ἀποικιῶν.

---

1) F i l o w B. Bull. de la societé archéol. Bulg. ἔτ. 1912, τόμ. III, σελ. 36.

2) J i r e c e k, Arch. épigr. Mittheil. ἔτ. 1886, σελ. 133.—D u m o n t-H o m o l l e, Mélanges, σελ. 363, ἀριθ. 62.—C a g n a t, inscr. Gr. I, σελ. 253 ἀρ. 768.

3) D i m i t r o w D. Monuments antiques decouverts à Stara Zagora. Bull. de l'inst. arch. Bulg. τόμ. VII, ἔτ. 1932–33, σελ. 308, ἀρ. 1.

75

Ἐπιγραφὴ δεκατετράστιχος ἀναθηματικὴ ἐπὶ τετραπλεύρου μαρμαρίνου βάθρου ὕψ. 1,80, πλ. 0,62 καὶ πάχ. 0,65 τοῦ μ. εὑρεθέντος ἐν τῇ κώμῃ Κιουσὲ μαχαλᾶ, περιφερείας Νόβα-Ζαγόρας, ὅπου μετεκομίσθη προφανῶς ἐκ Στάρα Ζαγόρας. Προέρχεται ἀπὸ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου 323—337.

Τὸν εἰρήνης πρό<μαχον> καὶ ἁπάσης εὐδαι<μονίας> χορηγὸν τὸν τὰς <ὅλας;> ἀναιμωτεὶ νείκας ἀπ<ὸ τῆς> ἑσπέρας μέχρι τῆς ἕ<ω> ἀν<ανεω>σάμενον καὶ τ<ὴν> τῶν αὐτοκρατόρων τε <καὶ> ἀ<ειδί;>ων Αὐγούστων πισ<τω>σάμενον προσηγορί<αν> Φλ(αούιον) Κωνσταντεῖνον τ<ὸν> μέγιστον ἡ βουλὴ κα<ὶ ὁ δῆ>μος Τραϊανέων, ἡ<γεμο>νεύοντος Φλ(αουίου) Παλλαδίο<υ> τοῦ διασημοτάτου»[1]).

Ἀνάγνωσις καὶ συμπλήρωσις τοῦ Kalinka. Ὁ συλλογεὺς συμπληροῖ ἀντὶ τοῦ: πρό<μαχον>—προ<στάτην>, καὶ ἀντὶ ἀν<ανεω>σάμενον—ἀν<αστη>σάμενον νίκας κατὰ τό: τρόπαια ἀνίστασθαι.

Κ. ΜΥΡΤΙΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣΩΝ ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΡ. 116 (τόμ. ΣΤ' 1935)

Μετὰ τὸν τέλειον ἐκκαθαρισμὸν τῆς πλακὸς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφῆς ἀναγινώσκεται καὶ συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ συλλογέως ἡ ἐπιγραφὴ ὧδε :

«† Ἐνθάδε κατάκ(ε)ιτε (sic) Σολόμων ὁ τῆς μεγ(ά)λης μνήμ(ης) γενάμ(ενος) κόμ(ης) τῶν κι(ρκιτόρων), δομέ(στικος) μέ(γας) κ(αὶ) βικάρ(ιος) Θρᾴκης, τε(λευτήσας) μη(νὸς) Νοεμβρ(ίου) ς'. ἰνδ(ικτιῶνος) α'. βασιλ(εύοντος) τοῦ δεσπό(του) ἡμῶν Φλ(αβίου) Τιβερίου Μαυρικίου ἔτους <α'>»[2]).

1) Kalinka, Denkmäler in Bulgarien, σελ. 69, ἀρ. 75.—Μυρτίλου, ἀρχαιολογικά, Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου Φιλιππουπόλεως, 1901, Ἰουνίου, 9, ὅπου ἡ ἀνάγνωσις καὶ συμπλήρωσις ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένη ἕνεκα κακῆς ἀντιγραφῆς τοῦ ἀποστολέως.

2) Ἀποστολίδου Μυρτ. Ἡ τοῦ βακαρίου Θρᾴκης Σολόμονος ἐπιταφία ἐπιγραφὴ ἐν τῷ ἀρχείῳ «Θρᾳκικοῦ Λαογρ. καὶ γλωσσ. θησαυροῦ», τόμ. ΙΙ, ἔτ. 1935—36, Ἀθῆναι, σελ. 225—235.

Ὁ Chr. Danov αὐθαιρέτως ἀναγινώσκει καὶ συμπληροῖ: «Σολομῶν—μεγαλ(ο)πρ(επεστάτης)—τῶν κα(θοσιωμένων) δομ(εστίκων)— Νοεμβρ. Ζ'» [1]).

Ὁ βικάριος Σολόμων, ἀποθανὼν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος (582) τῆς βασιλείας τοῦ Μαυρικίου, πιθανώτατα εἶναι ὁ νεώτερος τῶν τριῶν ἐπ' ἀδελφῷ ἀνεψιῶν καὶ θετῶν υἱῶν τοῦ μεγάλου Σολόμονος, ὅστις μετέσχε τῆς κατὰ τῶν Βανδάλων εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐκστρατείας ὡς «ἐπίτροπος (domesticus) τὴν στρατηγίαν Βελισσαρίου» [2]) ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ ἀδελφοῦ του Βάκχου, ὧν ὁ νεώτερος ἔφερεν ὡσαύτως τὸ ὄνομα Σ ο λ ό μ ω ν. Ὁ ἐπίτροπος Σολόμων ἀντικαταστήσας τὸν ἀπελθόντα εἰς Σικελίαν Βελισσάριον ὡς magester militum et praefectus praetorio Africae ἐφονεύθη ἔν τινι κατὰ τῶν Μαυρουσίων μάχῃ πεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου του. Τῆς μάχης ταύτης μετέσχον ὡ ς ἱ π π ε ῖ ς καὶ οἱ ἀνεψιοί του[3]). Ἡ μαρτυρία αὕτη τοῦ Προκοπίου βοηθεῖ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς συντετμημένης λέξεως κόμης τῶν ΚΙ- καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ταυτότητος τοῦ βικαρίου. Ὁ Βανδαλικὸς πόλεμος ἐγένετο τῷ 532—536, ὁ δὲ θάνατος τοῦ βικαρίου τῷ 582. Ὡς φαίνεται ὁ κατὰ τὸν πόλεμον διαπρέψας ὡς ἱππεὺς ἔφηβος Σολόμων ἀνηγορεύθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ κ ό μ η ς τ ῶ ν ἱ π π έ ω ν κ ι ρ κ ι τ ό ρ ω ν, βραδύτερον δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἀξίωμα τ ο ῦ μ ε γ ά λ ο υ δ ο μ ε σ τ ί κ ο υ καὶ ἀπέθανε τοὐλάχιστον ἑβδομηκοντούτης ὡς β ι κ ά ρ ι ο ς τ ῆ ς Θ ρ ά κ η ς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ στρατιωτικὸς βαθμὸς κ ι ρ κ ί τ ω ρ λατ. circitor ἐδημιουργήθη κατὰ τὸν Βεγέτιον [4]) ἀπὸ τοῦ τετάρτου μ. Χ. αἰῶνος. Ἦσαν δὲ οἱ κ ι ρ κ ί τ ο ρ ε ς ἐκλεκτοὶ ἱππεῖς, περίπολοι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Ἡ λ. circitor ἀπαντᾷ ἐν ἐπιταφίοις ἐπιγραφαῖς τοιούτων στρατιωτῶν, ἀπεικονιζομένων ὡς ἱππέων ἔν τισι ἐπιτυμβίαις στήλαις [5]). Ἡ λέξις κ ι ρ κ ί τ ο ρ ε ς εἶναι δυνατὸν ν' ἀποδοθῇ διὰ τῆς Ἑλληνικῆς π ε ρ ί ο δ ο ι [6]) ἢ ἔ φ ο δ ο ι [7]).

---

1) D a n o v C h r. Die Grabinschrift des Solomon Vicarius von Thrakien. Actes du VI congrés intern. des études Byzantines, τόμ. I, Sophia, ἔτ. 1935, σελ. 389.

2) Π ρ ο κ ο π ί ο υ, de bel. Band. βιβλ. I, § 11, ἔκδ. Βόννης.

3) Αὐτόθι, βιβλ. II, § 21.— Ἴδε καὶ P a u l y's R. Encykl. II Reihe, ἔτ. 1927, σελ. 941 ἐν τῇ λ. Solomon.

4) V e g e t i i, III, 8.

5) P a u l y's R. Encykl. τόμ. III, ἔτ. 1889, σελ, 2569, circitor.

6) Α ἰ ν ε ί ο υ τ α κ τ ι κ ο ῦ, Πολιορκ. XXII, 3. «καὶ οἱ π ε ρ ί ο δ ο ι, ὅπου ἂν ὄντες τύχωσι κατὰ περιοδείαν τῆς πόλεως».—«Φύλακες περίοδοι» κατ' ἐπιγραφὴν ἐκ Μεσημβρίας τοῦ Πόντου, παρὰ Seure G. Archéologie Thrace, première série, ἔτ. 1913, σελ. 17.

7) Π ο λ υ β ί ο υ, VI, 35. «Ἡ δὲ τῆς ἐ φ ο δ ί α ς πίστις εἰς τοὺς ἱππεῖς ἀνατίθεται».

LA "ROYAUTÉ THRACE,,

Cette revue vient de présenter dans son dernier numéro des notes sur Boïrebista, «roi des Daces» ou «roi des Gètes», un titre pouvant être tout aussi bien employé que l'autre, étant donné que si, d'après des témoignages romains, ce puissant monarque, paru subitement à l'époque de César, était à la tête des guerriers que Rome appelait de ce nom, la direction prise par son expension conquérante, vers Oltia et Dionysopolis, vers le Pont Euxin et non vers le cours supérieur du Danube, vers le monde grec des côtes et non vers la Germanie intérieure, le met plutôt en rapport avec les vieux séjours danubiens et la politique riveraine de Gètes.

Mais, quelle que soit cette qualification nationale, elle ne peut qu'être erronée. Boïrébista lui-même ne l'aurait ni comprise, ni acceptée.

Car il ne peut pas y avoir de rois nationaux à une époque où la nation elle-même n'existait pas, étant remplacée par une aggrégation de tribus, par une confédération de peuplades ou par un culte commun s'imposant à des régions qui n'en restaient pas moins différentes.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Il n'y a qu' une seule basiléia, une royauté impériale, de caractère religieux venant à travers la Méditerranée, mais surtout par la steppe scythe, qui a des «rois» par imitation de l'Asie, comme les Germains et les Slaves ont eu des Kaisers et des Krals par imitation des Césars de Rome et de Charlemagne. L'origine de cette forme, qui est la plus haute et la plus sacrée du pouvoir suprême, se trouve dans l'ancienne Égypte ou dans la Chaldée, dans l'Assyrie et dans la Perse.

Nous avons déjà exprimé ailleurs cette conception d'une basiléia qui se transmet d'un groupe national à l'autre sans aucune modification. Pour les Illyres et pour les Thraces elle est la même dans son sens intime que pour les rois du Bosphore, pour ceux du Pont, pour ceux de l'Arménie et des Parthes. Il n'y a que des basileis, ainsi que le montrent leurs monnaies, qui n'admettent guère de spécification. Elles portent, avec le nom de celui pour lequel elle est frappée, cette seule légende, toujours en grec: βασιλέως.

Celui qui se fait appeler ainsi a devant lui toutes les possibilités